Akbaba

Politikacı — Ata'nın izindeyim!..

YAPI ve KREDİ BANKASI

1 9 6 2

Yılında en az 50 apartman dairesi

AYRICA

2. 600. 000

Liralık çeşitli para ikramiyeleri

Gel keyfim gel!

AK. 78

Karikatürlü Reklâm Servisi

Akbaba Yayınevi, bütün karikatür ve yazı ailesinin yardımı ile bir «Akbaba Reklâm» servisi kurdu.

Akbaba Reklâm

Satışa çıkardığınız veya çıkaracağınız bütün malların reklâmını, en sanatkâr fırçaların zarif çizgileriyle canlandıracak ve en tanınmış yazarların sözlerile dile getirecektir.

Akbaba Reklâm

İş ve ticaret müesseselerini, düşünmekten, yorulmaktan ve bilhassa beceriksiz, acemi ellerin hazırladığı, güzellikten uzak ilânlardan kurtaracak, her hazırlıyacağı reklâma çizgi ve yazı sanatının bütün cazibesini katacaktır.

Karikatürlü reklâmlarınızı yaptırırken, yalnız söylenmesini istediğiniz fikri not halinde vermeniz kâfidir.

Akbabanın eşsiz sanat kadrosu, zekâsını sizin için çalıştıracak, en güzel resmi, en sevimli cümleyi bulacaktır.

Akbaba Reklâm

Yalnız resimleri ve yazıları hazırlamakla kalmayacak, klişelerini kendi tecrübeli ustalarına yaptıracak ve hizmetinize sunacaktır.

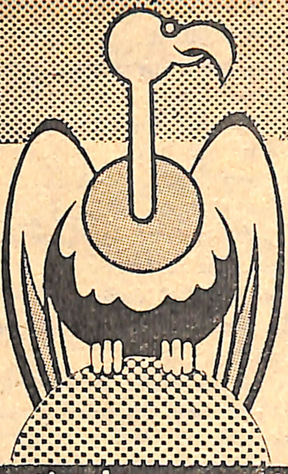
Bütün bir sahifenin bedeli, ressam, klişe ve bir defa Akbaba'da basılmak dahil, 2500, yarım sahife 1250, çeyrek sahife 650 liradır.

On santimlik karikatürlü küçük ilânlar, resim, klişe dahil, bir defalık basılışı 250 liradır.

İlânlar, çalıştığımız prodüktörler eliyle verilebileceği gibi doğrudan doğruya Akbaba idarehanesine de müracaat edilebilir.

AK. 79

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rıfat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 43
24 Mayıs 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

DEĞİRMEN!

BİR değirmen var, kanatları durmadan dönen, dişleri durmadan öğüten bir değirmen..

Eski bir değirmendir bu, temeli yüzyıllar önce atılmış, kapısı yüz yıllar önce açılmış, dişleri yüzyıllar önce bilenmiş...

Nasıl mı dönüyor?.. Elektrikle değil, benzinle, mazotla değil... Rüzgârla!

Yel, ne yönden eserse essin, kanatları döner bu değirmenin: İster sağdan essin, ister soldan...

Gizli ağızların kızgın nefesleri, gizli ağızların öfkeli solukları yeter o kanatları döndürmeğe, yeter o dişlileri işletmeğe...

Bu değirmene saldıracak Donkişotu daha analar doğurmadı!

Ne mi öğütür bu değirmen?.. Yoook, ne buğday çuvalları girer onun kapısından, ne çavdar çuvalları!

Bu değirmen, yalnız insan öğütür... Ama, her insanı değil! Sıradan insanı, sürüden insanı dişlerine vurmaz bile!

Atınız çarkın ağzına çalı sakallı bir yobazı, tek teli incinmeden geri kusar!

Atınız bir politika esnafını, pantalon ütüsü bozulmadan dışarı tükürür!

Ama, kafasında bilgi, kalbinde duygu, gözlerinde iki damla sevgi ışığı yanan bir gönül adamını atınız, hayır, atmayınız, uzaktan gösteriniz bu değirmene, çarkların yamyam dişleri, kaçınılmaz bir mıknatısla çeker, ısırır, öğütür, yok eder.

Yalnız Atatürk'ün sağlığında, bu insan eti yiyen, insan kanı içen hortlak aç kaldı... Yalnız, tarihimizin o altın çağında, ışık dolu kafalar ve gönüller onun dişlerinden kurtuldular!

Son yıllarda, uzun tırnaklı pençesini Üniversiteye kadar uzattı bu vampir: Öpülecek aziz elleri bileklerinden tutup ısırmak için!

Kalemimi partilerin kapısından içeri sokmayım: Hepsi, hepsi, hepsi değerler mezbahasıdır!

Atatürk'ün ölümünden sonra, kalem efendisi devlet adamı oldu. Büyük varlığiyle her koltuğu dolduracağını sanan İnönü, bunun için 1950 mayısında koltuksuz kalmıştır.

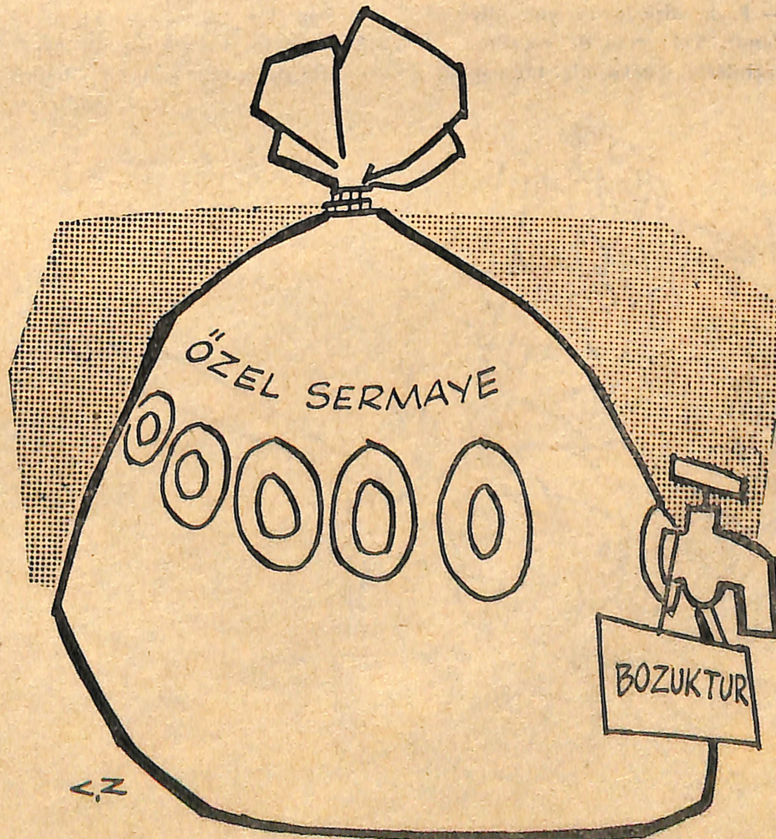
Adam mı yok?.. Vaaaaar. Ama, adama tahammül yok!

Kinin, hasedin, garazın avurdunu şişire şişire üfürdüğü değirmen hâlâ, hâlâ, hâlâ dönüyor... Her gün yeni bir ümidi, yeni bir şevkı, yeni bir değeri öğüterek...

Cahalet, her dönemeçte bir pusu kurmuş, avlayacak kalb, avlayacak kafa, değirmene sürükleyecek kıymet arıyor...

Ne söyleyim, tez günde kanatları kırılsın, dişleri dökülsün inşallah!

Yusuf Ziya ORTAÇ

YAZISIZ!

Yandık!

Aman dostlar yandık!.. Fethi Çelikbaş kömürün tonuna onbeş lira yüklemiş!

Sayın Bakan, başını, çenesini, omuzlarını biraz daha gerip katı katı gülümsiyecektir:

— Ton başına onbeş lira mı yaktı sizi?.. Söyleyiniz bana: Dar gelirli bir aile yılda kaç ton kömür kullanır?

Kendi sorusuna, kendisi cevap verecektir:

— Bir.. Değil mi?.. E, onbeş lirayı on ikiye bölersek her aya kaç kuruş düşer?..

Kendi sorusuna, yine kendisi cevap verecektir:

— Yüz yirmi beş kuruş!..

Çelikbaş, çelik şakırtısı gibi bir kahkaha atacaktır bu sefer:

— Siz, ayda yüz yirmi beş kuruş yüzünden geçim sıkıntısına düşen aile, bozulan bütçe, ıstırap çeken vatandaşı gördünüz mü?..

Hemen bir cevap da biz verelim:

— Görmedik pek sayın Bakanım!.. Ama ,bu ton başına on beş liralık zam yalnız küçük memurun, küçük esnafın, emekli babanın, dul annenin tek sobasında yanan kömürde mi kalır?.. Hangi sanayi kolu vardır ki, Sanayi Bakanlığının bu zammını yeni bir fiyat zammı ile vatandaşa aktarmasın?..

Kulağımla duyar gibi oluyorum şimdiden... Dondurmacı bile, yüz kuruştan yüz elli kuruşa çıkaracağı bir bardak vişneli - kaymaklı için kurnaz kurnaz göz kırpacaktır:

— Ne yapalım bayım, Devlet baba kömüre zam yaptı!..

Galiba sayın Çelikbaş, kömürün bir adına da «Siyah elmas» denildiğini düşünerek kuyumcu Saran'la rekabete kalktı!

Eğer öyleyse yapacakları bir şey daha var: Bundan sonra, siyah elmasımızı ton'la değil, kırat'la satmak!

Yetmez!

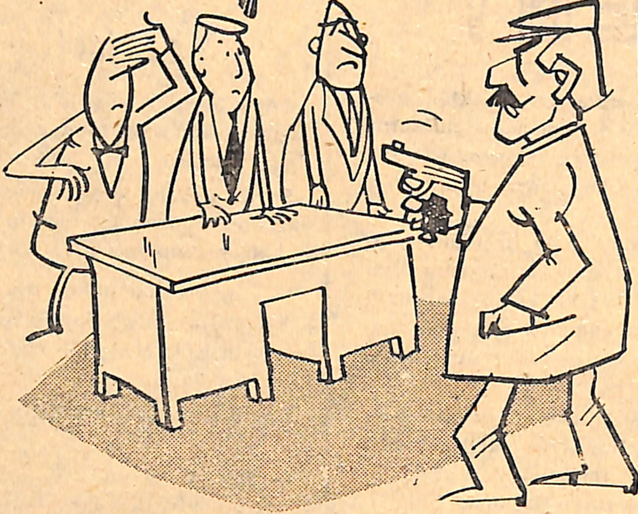
İstanbul belediyesi sokaklarımızı sabunlu su ile yıkamaya karar vermiş.

Güzel, yerinde bir karar. Ancak sabunlu su ile yıkamak da yetmez... Ayrıca keselemek, kolalamak, ütülemek de lâzım!

Akbabacı

Tezgâhtarlık SANATI

Yalçın Kaya

ŞEHİR otobüsünden indikten sonra iki dakika kadar yürüdük. Arkadaşım:

— Ne kadar anlatsam boş, dedi, şimdi kendi gözünle görürsün!

Hava, oldukça kasvet vericiydi. Güneşi sanki külle örtmüşlerdi. Gri bulutlar, etrafını çepeçevre sarmış oldukları bu ışık ve ısı küresini ancak sivil polislerde rastlanabilen bir inatla gökyüzünde adım adım takip ediyorlardı.

Güneşin şu durumu ile hamam tası altında kedi yavrusu hapsetme arasında da bir benzerlik bulunabilirdi. Güneşcik yürüyor, fakat tastan bir türlü kurtulamıyordu.

Kapısına kadar müşteri dolmuş büyük bir mobilya mağazası göründü.

— Üf be, dedim, bu ne?

— İşte, burası!... dedi.

Kalabalığı yarıp içeri girmek imkânsızdı.

Arkadaş:

— Bir dakika beyler, biz memuruz! diye bağırdı.

Halktan biri:

— Memur adam kurnaz olur! dedi. Bekle bir kenarda paydosu, sonra çek git evine! İçeri girmiye ne lüzum var?...

Kemâl, arkadaşın adı Kemâldir:

— Vazifemi sizden öğrenmiyeceğim! diye söylendi. Hem sonra sizden toplanmış vergilerle maaş aldığımı düşünecek olursanız...

Öteki:

— Ben verdiğim vergiyi helâl ettim gitti! dedi. Otur şöyle şuraya, keyfine bak!

— Senin vergin ne yapar ki? dedi Kemal.

Kalabalık toptan seslendi:

— Hep helâl ettik!... Otur kardeşim

Kemâl:

— Fazla söze lüzum yok! diye öfkelendi. Yol verin de geçelim!

Perçinlerin gevşemiş tarafından ilerlemiye çalışıyoruz. Yaşlı bir kadın homurdanıyor:

— Hem bizim sadakamızla geçiniyorlar, hem de bizi dinlemedikten başka, üstelik bir de emrederekten, ayaklarımızı çiğniye çiğniye öne geçiyorlar. Ne olacak, saygısızlar!...

Bir gardropla duvar arasında boş yer bulduk.

— Ya, dedim, ne memurusunuz diye sorarlarsa?

— Püf, dedi, korktuğun şeye bak! Ben cezaevi mutemediyim. Bizim marangoz atelyesinde yapılan mobilyelerin, bu dükkânda satışını konuşmıya geldim.

— Peki ben? diye sordum.

— Sen... Sen... diye düşündü.

— Evet ben? diye üsteledim.

— Senin iş biraz şey işte!... dedi. Çünkü memur değilsin.

Sonra birden parmağını şıklatarak:

— Buldum! dedi. Sen de Yeşilayda üyesin. İçki aleyhtarı bir broşür hazırlanıyor. Sen bir yılda içkiye verilen parayla ne kadar mobilya alınır, onu öğrenmiye geldin.

— Oldu, dedim.

— Hem sonra senin...

Sözünü yarıda bırakarak dirseğiyle beni dürttü:

— Dediğim adam geliyor!

Kısa boylu, kara kuru bir şeydi.

— Hiç de zengin hâli yok, dedim.

Avukat kâtiplerini andırıyor.

— Zengin değil ki...

— Burası onun diyordun...

— Günlük kârı ne kadar biliyor musun?... Bütün masraflar çıktıktan sonra on beş lira.

— Yok artık!

— Göreceksin!...

Eski püskü elbisesi üstünden dökülüyordu. Cılız sesiyle:

— Satış başlıyor! dedi.

Solukları kesildi. Herkes şöyle bir toparlanmıştı.

Patron olacak çiroz, bol kılçıklı elini âdi kaplamalı, Bitpazarı işi bir masaya vurarak:

— Böyle bir masa!... dedi. Var mı isteklisi?... Ceviz değil. Cinsi belirsiz bir ağaçtan... Usta bir elden çıkmadığını anlamak çok basit.

— Böyle yaparsa satamaz! dedim.

Kemâl, susmamı işaret edip:

— Satmıyacak zaten! dedi. Ama bundan değil. Birazdan göreceksin.

Patron devam ediyordu:

— Yapan, usta olsa çivi kullanmaz, Kullansa da göstermez. Ama bu masadaki bütün çiviler meydanda. İçlerinden birkaçı da paslanmış. Buraya kadar herşey masanın aleyhinde, bayanlar, baylar!

Kemâle:

— Görmemek için kör olmak lâzım, dedim.

— Sabret! dedi. Sabret de, bak, hava birden nasıl değişecek, gör!

— Herif, çivileri mi methedecek! diye gülümsedim.

— Orasını kendi bilir. Bırak da dinliyelim!

Patron, çivi başlarını işaretle:

— Şu paslara hiç yakından baktınız mı? dedi. Evet bayanlar, baylar, masaya çirkinlik veren şu çivilerin pasına hiç dikkat ettiniz mi bugüne kadar?

Ağzımdan taşmak isteyen küfürleri zor zaptederek:

— Ulan sanki hiç pas görmedik! diye bağırdım.

Bunu elimde olmaksızın yapmıştım Herkes bana baktı.

Patron, başını bile döndürmiye tenezzül etmedi.

— Yakından bakılacak olursa, bu pas lekelerinde sihirli bir renk çeşnisine rastlarız. Pas'ta gördüğünüz rengi, tonu, hiçbir renkte göremezsiniz. Belki bazı güneş batışlarında pastan bulaşmış güzelliklere rastlıyabilirsiniz. O da birkaç kırıntı.

Eğildim, masaya bir göz attım.

— Kemâl, dedim, bu hiç pasa benzemiyor. Boya bu!

— Bal gibi pas! Görmüyor musun çivilerden akmış?

— İmkânı yok, diye dayattım, pas'ta bu güzellik bulunmaz.

— Canın isterse inan! dedi Kemâl.

— Kaçaymış, dedim, bu masa?

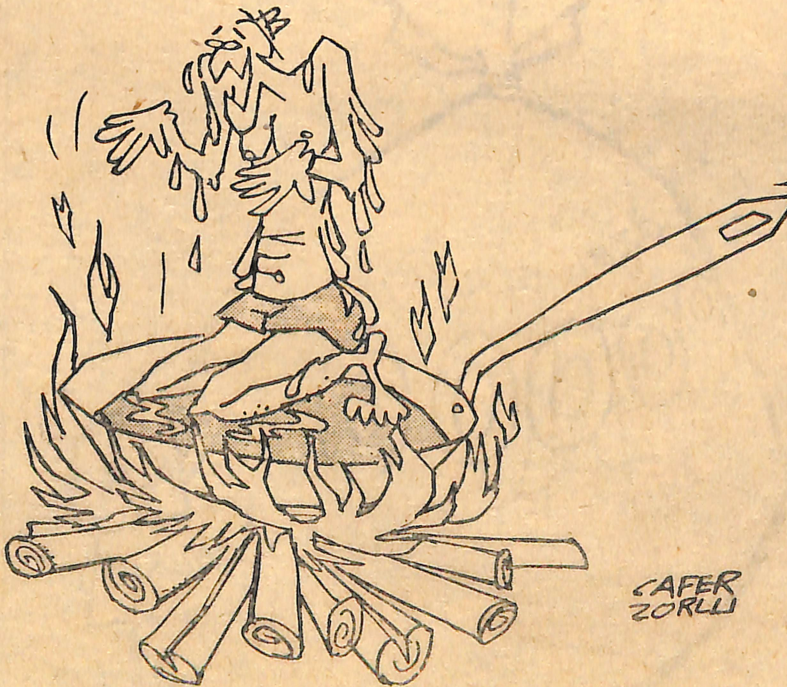
— Hiç sulanma, onu ben alacağım!

Yanımızdakilerden biri, Kemâl'e dik dik bakarak:

— Anlamadım?!.. diye homurdandı..

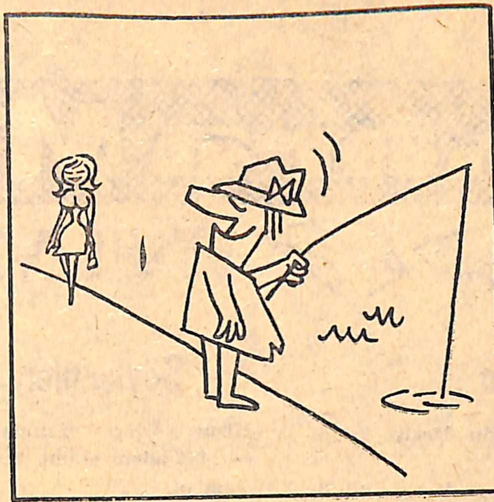
Bir başkası, homurdanana sordu:

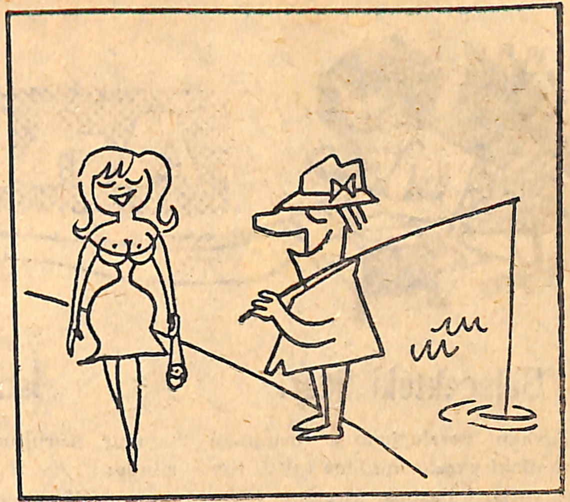

— Kendi yağımızla kavrulup gidiyoruz işte!

YAZISIZ

— Ne olmuş?

— Hiç, masayı alacakmış!

— Allah Allah, bak kurnaza!.. O masaya el sürenin elini kırarım ben! Masa benim.

— Ben de seninkini kırarım!

— Uzatma be!..

— Gel dışarı da konuşalım!

Patron:

— Boşuna gelin güvey oluyorsunuz, dedi. Masayı satmıyorum. Böyle bir parçayı elden çıkarmak için deli olmak lâzım.

Gözleri sanat aşkiyle parlıyordu. Müşterilerin rica ve tehditlerine kulak asmadı. Masayı kaldırttı. Adamları, masanın satılmamış olmasından üzgündüler.

«Şöyle bir gardrop!..» diyerek yanıbaşında dikilmekte olduğumuz gardroba doğru geldi.

— Şöyle bir gardrop, bayanlar, baylar!... Ceviz... Fakat ne kaplamasında, ne de cilâsında iş var. Biraz güneş yedi mi çatlıyabilir.

Kemâl:

— Zaten durduğu yerde çatlamış! diye söylendi.

Patron:

— Evet bayanlar, baylar, arkadaşın dediği gibi, daha durduğu yerde çatlamış. Yarın biraz güneş gördü mü, ne olmaz?!..

Kemâl'e döndüm:

— İşte şimdi hapı yuttu! Çatlağın ne meziyeti olabilir!

— Senin gibisinin yoktur elbet!.

Patron:

— Yalnız, bayanlar, baylar, biraz dikkatli bakacak olursanız bu çatlakların bir şeye benzediğini göreceksiniz.

Bir adam:

— Ninemin yüzüne benziyor, dedi..

Gülüşüldü.

Bir başka adam:

— Bu çatlaklar neye benziyor biliyor musunuz? dedi. Kötü malzemeyle yapılmış bir gardropta görülen çatlaklara benziyor.

Tekrar gülündü.

Patron da gülüyordu.

— Evet bayanlar, baylar, bu çatlakları herşeye benzetebilirsiniz. Bu dünyada bir şey; her şeye benzemez. Bu çatlağa mahsus bir hâldir. Bu kısmı bir kedi başını andırmıyor mu? Ya şurası? Şurası bir kartal değil mi? Şu bir yılanı, şu bir örümceği, şu da bir oturağı andırmıyor mu?.. Bir şey, her şeye benzemez demiştik. Bu çatlaklar her şeye benzer. Bir yılanı, bir kedi başını, bir kartalı, bir örümceği andıran şu çizgiler, aynı zamanda neye benzer.

Bir müşteriê

— Bizim ekmeklerin içinden çıkanlara benzer! dedi.

Patron yine gülerek:

— Ondan başka? diye sordu.

— Bizim ekmeklerin içinden çıkmıyanlara benzer! dedi fırıncı kılıklı biri.

Patron sordu:

— Daha başka?.. Hadi ben söyliyeyim: Sudaki ışık oyunlarına...

Herkes vecd içinde gardroba bakıyordu.

— Kımıldamayın yerinizden!..

Elinde makineli tüfek bulunan, yüzü maskeli bir adam, alışverişi hararetlendirmişti.

— Bu gardroba yan bakanı İzmir'de futbol oynamışsa döndürürüm!

Orta yaşlı bir adam:

— Ateş edersen sen de mahvolursun! diye konuştu. Cebimde yeni doldurulmuş bir çakmak var. tutuştu mu, sen de kurtulamazsın.

Silâhlı adam, tezgâhtarlara emretti:

— Arabam dışarda duruyor. Yükleyin şunu! Yalnız, bağırayım filân demeyin. Dışarıda arkadaşlarım var.

— Neye bağıralım? dedi bir tezgâhtar.

Gardrop taşınırken öteki adam patrona döndü:

— Nedir borcumuz?

Patron yalvardı:

— Ne olur, götürmeyin onu! İstediğiniz kadar şey vereyim size!.. Ondaki çatlak armonisi...

— Ben de onun için alıyorum ya! dedi adam.

Dükkân sahibi yere düşüverdi. Bayılmıştı.

Silâhlı adam, gardrobun fiyatını tezgâhtarlardan öğrendi. Parayı ödedi, çıktı.

Tezgâhtarların yüzü gülüyordu. Patronu ayıltmak için pek acele etmediler.

İçlerinden biri:

— Dükkânın kirasiyle bizim gündelikler çıktı! dedi.

Kemâle:

— Yahu, dedim, işte şimdi patron baygınken beş, on parça bir şey satsalar ya!..

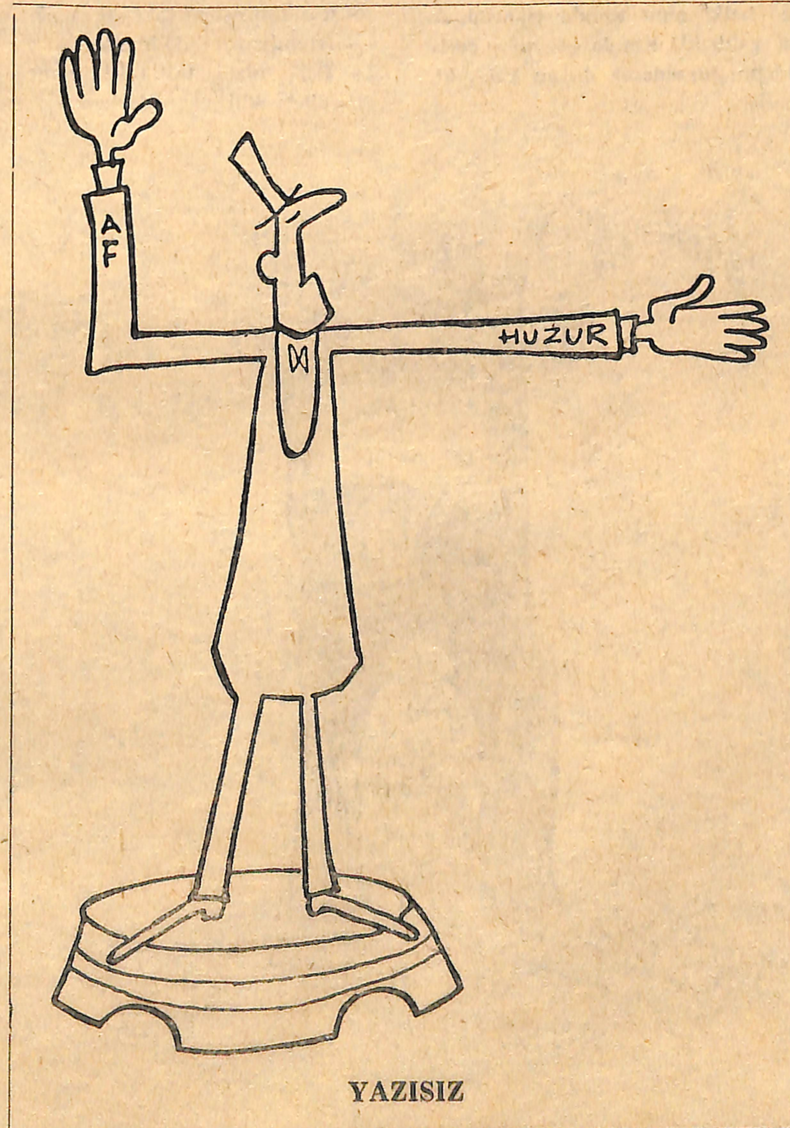
— Onları patronun çenesi satıyor! dedi. Herif öyle bir ağız yapıyor ki, en sonunda kendisi bile tav oluyor...

— Enteresan! dedim.

— Senin bu kelimende bir adamın faciası gizli! dedi. Depolar dolusu malı var; satmıya kıyamayıp oralara tıkıyor. Meğer ki, bunun gibi biri çıksın da, silâhla, yahut da başına odun indirerek satın alsın.

Yolda derin düşüncelere dalmıştım. Artık, güneşi örten bulutları satılmıya kıyılamamış eşyalara benzetebilirdim.

Yalçın KAYA

YAZISIZ

Köpekler, taşlar!

Ankara Emniyet Müdürlüğü «Yılanların Öcü» yazarı Fakir Baykurt'a ortalıkta pek görünmemesini söylemiş!

Hımmmm!... Eski İstanbul sokaklarında paçasına salan köpeğe, yerden bir taş alıp atmak istiyen köylünün, taşı sökemeyince söylediği söz hatırımıza geldi:

— Vay canına!.. Köpekleri bırakmışlar, taşları bağlamışlar!

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Gelecekteki lider.

Turhan Feyzioğlu'nun uzunluğu yanındaki gazetecininkine eşitti. Konuşuyorlardı başbaşa Mecliste. (Başbaşa konuşmak için Meclisten daha müsait yer yok) bugünlerde herkesin konuştuğu havada...

«— Yahu işler kötü... Nereye gidiyoruz? (Bu gidişle nereye gidilir ki?) Formülü bulunmaz dertteyiz».. falan filân...

Derken, uzaktan Kasım Gülek'in yaklaştığını gördüler. Gazeteci:

«— İşte gelecekteki lideriniz» dedi Feyzioğlu'na.

Feyzioğlu cevap verdi:

«— Yalnız benim mi, senin de liderin... Bu memlekette baştaki insan herkesin hayatına karışır ve karıştırır...»

Bunu hiç İnönü'ye söylemiş midir acaba?

27 Mayıs!

Sahi bana fikir verin...

19 Mayıs — Spor ve Gençlik Bayramı.

23 Nisan — Çocuk Bayramı.

29 Ekim — Cumhuriyetin ilânı.

27 Mayıs?..

Bayramlarımızın listesini fransızcaya çevirip, ecnebî dostlarına göndermeğe mecbur olan biri sordu da, ben de ondan size soruyorum.

27 Mayıs?..

Evrim bayramı mı? Devrim bayramı mı? Bayramlar bayramı mı, ne diyelim? Bayram diye kabul edilince adını da takmak lâzım!..

İslâm sosyalist.

İslâm sosyalistlerimiz de varmış... Turhan Bilgin YTP nin Erzurum milletvekili... Gazetecilikten gelme... Bu sosyalist milletvekilimizin dudağında yerleşmiş lâf şu:

«— Ne demek af?.. Çekerim tabancamı arkadaş, muhalefet ederim!..»

Ne şirin muhalefet, tabancalı... Kendisine bir mantar tabancası hediye edeceğim... Yahu, bu top, tüfek, kılıç, kama, tabanca lâfı ne kadar günlükleşti, ne kadar günlükleşti...

Bir de Turhan Bilgin'i yirmi iki Şubat akşamı hatırlıyorum, kendi kendini hatırlıyor mu o?..

Ben Olmasam.

«Ben olmasam demokrasi olmaz» tutumunda...

Hah!.. Tam demokrasi yolu bu tutum, tam!..

İstifa...

Sahir Kurutluoğlu Meclis kürsüsünde:

«— İstifa ederim» deyince, bütün partiler el çırpmış.

Biri duygulanıyordu:

«— Bak insan feragat sahibi olunca, nasıl bağra basılır.»

Düşe kalka hayalleri kavrulmuş bir gazeteci cevap verdi:

«— Yooo, o alkış ondan değil... Bir vekillik açılır da, diye herkesin ümidi kabarmıştır da ondan. Bu, kabaran ümit alkışıdır...»

Her gün yeni bir deyime tosluyoruz... «Kabaran ümit alkışı...»

Gümüşpalanın prestiji:

Arttı bugünlerde.

«Zart zurt» edince popülerleşti, ve fazla göz çıkaran hata yapmazsa, gelecek kongrede rahat rahat liderliğe seçilir tekrar...

Göz çıkaran hata yapmazsa... Yapar belki ama kimde çıkarılacak göz kaldı ki? Kimde gözünün çıkarıldığını hissedecek duygu kaldı ki, kimde?..

Söylentiler...

Hizmetkârların ağzında:

«— İyi adam amma keşke sıhhati tam olsa...»

Bazı yakınındaki görevlilerin ağzında:

«— Çok samimî, çok iyi kalpli insan, yazık ki sıhhatçe sarsılmış...»

İnönü için söylenmiyor bu sözler herhalde: «İyi, samimî... İyi kalpli...»

İnönü için söylenmiyor amma, kimin için söyleniyorsa, «İnönü söyletiyor» deniyor...

İnönü'ye yüklenmiyen yok... İhtilâl olur... «Efendim, el altından İnönü hazırlattı... Zelzele olur: «İnönü devrinde olur böyle şeyler...» Nerdeyse kız kaçırma vakalarında da parmağı var diyecekler!

Rozet:

Gazetecilere ufak ufak rozetler dağıtılmıştı.

Bir milletvekili bir gazeteci arkadaşına sordu:

«— Rozetini neden takmıyorsun?»

«— İstemiyorum da ondan..»

«— Deli misin, tak tak!.. Sonra seni milletvekili zannederler!..»

YAZISIZ!

Amiiin!

Bırakın da gelsin, şu taşınılmaz küme küme yükler arasında... Bizim Bonn ataşemiz (Yıldız, Ahmet Yıldız, devrinin ataşelerinden...) kıskanıyormuş... Hükûmeti değil... Kıskanılacak tarafı mı var hükûmetin?... Karısının elinin dâvetlerde öpülmesini... Hilmi beycim, biraderim, bu Avrupa'daki gelenekler çok yersiz, biz de biliyoruz ve duygularımızdan payımıza düşeni yükleniyoruz amma biraz tahammül, biraz daha tahammül, yakında Teşkilât Kanunu çıkınca, inşallah dönersiniz de kurtulursunuz bu garbın şapurtu şupurtu geleneklerinden... Amin!...

Bakın benimle beraber kaç kişi «amiin» diyor inançla, bekleyişle, özleyişle...

PS...

Mektubumu bitirmiştim... Fakat bir sahneye şahit oldum, anlatmazsam, rahat etmem... Havanın ne kadar gergin, insanların birbirlerine ne kadar tahammülsüz olduğunu belirtiyor:

Fikret Ekinci Meclis koridorlarındaydı... Eski bir arkadaşına rastladı. Bir gazeteci arkadaşına... Gazeteciler, herkes için «eski» arkadaştan ibaret oldular. Belki «yarının» da arkadaşları olurlar, amma bugün onlara çullanan çullanana... Fikret Ekinci, Türkeş zamanının müsteşar muaviniydi. Adalet Bakanı olacakken olmamıştı o zaman son saniyede... Bu son saniyelerin aksiliği hayatta herkesçe malûm...

«— Burada ne arıyorsun, sen memur değil misin?» diye haşlarcasına sordu...

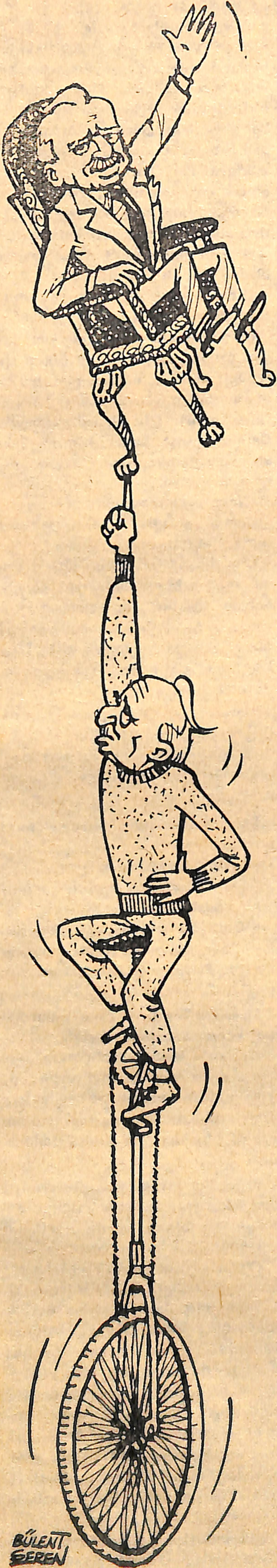
Gazeteci hiç «yumuşatmadan» cevap verdi:

«— Ya sen ne arıyorsun?... İş Bankasının Mecliste mümessilleri mi var ki sen geliyorsun?...»

Emekli askerî hâkim Ekinci (kalbi kötü değildir...) İş Bankasında, Hasan Ali merhumdan boşalan yere getirilmişti, Adalet Bakanlığını reddedince...

Yahu, birbirinizin ne diye bu kadar yakınına ulaşıyorsunuz?... Meclis binası öylesine geniş ki... Birbirinizi ömrünüz boyunca görmemenizi mümkün kılacak kadar geniş... Koalisyonu fenersiz arasanız bulamıyacağınız kadar geniş, politikacılarımızın yürecikleri kadar geniş... Geniiiş!...

Hava bu işte... Dahası var mı?... Varsa merak etmiyorum o «daha» yı!

Numara!

Şeytan diyor ki

Ya Kalbimizin Davası?

Orman dâvası, toprak dâvası, yol dâvası, su dâvası.... Evet ama, eski Osmanlı zenginlerinin mallarından, akrabalıklar icat ederek miraslanmak isteyen hayalci züğürtlerin yıllar ve yıllar boyu devam eden «İzale-i şuyu» dâvaları gibi, hiç birinin sonu alınamıyan bu dâvalar yanında, aklımızdan çıkmadığı halde sözünü pek etmediğimiz, kahredici, öldürücü bir dâvamız daha var:

Kalbimizin dâvası...

Üniversiteye gitmek için büyük şehirlere gelmiş taşralı çocuğun kalbini yoklayınız; yanmış ormanların siyah kalıntısı gibi acı bir boşluk bulacaksınız orada.

Akşam saatlerinde kasaba lokantasında radyo dinliyerek efkârlanan genç memurun kalbi, tapusuz kadastrosuz, perişan toprakların çoraklığı içindedir.

Yolsuz kentlerin şüpheli ıssızlığını hıçkırır şu genç kız kalbi. Ve şu kadın kalbinde susuz beldelerin aç sancısını hissedersiniz.

Bu memleketin milyonları hayatları boyunca bir büyük yalnızlık değirmeninde, döne döne kimseye itiraf edemedikleri garip bir çileyi öğütürler; aradığını bulamamış olmanın çilesini.

Kitapların üzerine eğilen genç başlar, satırların arasında dalgalanan bir saç, uzanan bir küçük el, bir tatlı bakış hayalini seyrederler.

Ağzındaki sigarayla deniz kıyısında duran adamın kafasından geçeni, dalgalara sorunuz:

— Malum hikâye, diyecektir, bir kadın sıcaklığının özlemiyle üşüyor ve meçhul bir «O» yu düşünüyor.

Neşeliymiş gibi gülen kızların leylâk çiçeği kokan odalarında, sıkıntıyla sağdan sola dönerek gördükleri düş, gerçeğini kolay göremiyecekleri ılık, vefalı ve renkli bir aşk masalıdır.

Bütün kalplerden tüten bu buğu, neden birbirine karışıp, bir saadet bulutu halinde hayatlarımızı sarmaz?

Neden erkek bir inançsızlığın tereddüdüyle içini gizler, neden kadın yapmacıkların maskesi arkasına saklanır?

Birbirine uzanmak istiyen elleri hangi komplekslerin kelepçeleri tutar?

İlk gençlik sıkıntılarına aradığını bulamadan son gençliğin sıkıntıları eklenir ve doyumsuz geçmiş bir ömrün ağırlığı altında çizgiler derinleşir, saçlar beyazlaşır.

Birbirimize güvenmemenin, birbirimizi yalnız bırakmanın, birbirimizi anlamamanın cezasını gene hep birlikte bölüşür, hep birlikte çekeriz.

Orman dâvası, toprak dâvası, yol dâvası, su dâvası.... Evet ama ya kalbimizin dâvası?

Onu halletmeden ötekileri nasıl halledebileceğiz? Yetişirken de, yaşarken de kalbimizin boşluğu kafamızın enerjisini öylesine yutuyor ki, onu doyurma çırpınışları içinde kendimizi başka dâvalara tüm olarak veremiyoruz.

Güzel memleketler hayatları ışıklı insanların eseridir. Hayatlar ise güzel memleketlerde ışıklanır. Karşımıza bir defa daha çıkan bu fasit daireyi, tek kolla kucaklar gibi sade kalkınma plânlarıyla kucaklıyamayız. İnsanları manevî öksüzlüklerden de kurtarmak için kolumuzu uzatmamız, aşkı günah olmaktan çıkarmamız lâzımdır.

Şeytan Çekici

Vicdan azabı!

Karamürsel'li bir terzi. Adı İzzet Göktepe. Yaşı henüz otuz beş...

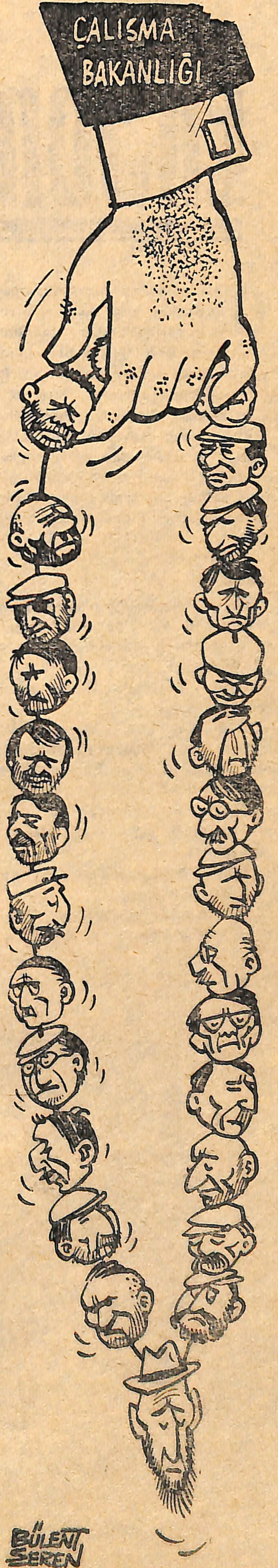
Ne olmuşsa olmuş, Rıza Yüksel isimli bir gemiciyi vurmuş, öldürmüş....

Öldürenin geride nesi var, gazete yazmıyor. Ama ölenin tam beş tane çocuğu varmış arkada!.

Ne olmuş biliyor musunuz?.. Vicdan azabına dayanamıyan kaatil, boynuna «İşlediğim korkunç cinayete karşı kendime bu cezayı uygun gördüm» diye bir levha takıp kendisini asıvermiş!

Bunu okuyan Bedii Faik, gazeteyi öfkeyle elinden attı:

— Tuh!.. Kayseri'den böyle bir vicdanlı politikacı çıkmadı!

İşsizlik!

En Son Gelen

Rıfat Ilgaz

O YDU, başkası olamazdı. Ağaç kurbağası gibi sıçraya sıçraya yürüyüşünden tanıdım. Aradan on yıla yakın bir zaman geçtiği halde unutmamışım demek. İkinci Dünya Savaşı biter bitmez, ekmek karnesi fişlerinden yaptığı küçük servetini bankadan çekmiş, karaborsadan dolar toplamıştı. İlk önemli işi, limandan gemici kâğıdı çıkartmak olmuştu. Bir şilebe girmiş, Marsilya'ya atmıştı kapağı.

«İlhami!» diye seslendim arkasından.

Dönüp bakınca, aldanmadığımı anlayıvermiştim. O da beni tanımıştı. Başladık şapur şupur öpüşmeye. Bu işi kısa kesmek için:

«Çok değişmişsin İlhamiciğim, çooook!» dedim.

Avrupa'dan bütün dönenler «değişmek» den hoşlanırlardı. İlhami'nin hoşuna gitmemişti bu değişme lâfı:

«Önce şunu belirteyim ki!..» dedi. «Paris'ten geliyorum.... Ve değişmedim!»

«Canım, değişmedin ama... Gittiğin gibi de değilsin!»

«Ha!.. O bakımdan haklısın... Gittiğim gibi değilim tabii, çok doluyum. Dolu!.. Hem de nasıl dolu... Bir makineli tüfek gibi. Değişmeye gelince.... Yani senin anlıyacağın, ne Camus'cuyum, ne de Sartre'ci... Degaulle Fransa'sından geliyorum!»

«Anlıyamadım ne demek istediğini. Ben seni beş altı sene önce bekliyordum. Tam senin istediğin hava esmişti memlekette. Ya bir vekil, ya bir umum müdür olurdun!»

«Peki şimdi ne olurum?»

«Herkes ne oldu ise!»

«Azizim, ben tam zamanında geldim. Kimin ne olduğu belli olmıyan bir dumanlı hava içindeyiz ki... Şimdi bırakalım bunları, beni yemeğe götürmelisin, hemen...»

«Yemeğe mi?»

Bir anda cebimdeki parayı hesapladım. Otuz beş, kırk lira... Biraz da bahşişlik bozuk para... Bana buyur etme payı bırakmadan semtin en pahalı lokantalarından birine doğruldu. Ben de peşinden... Pişkin bir partili yırtıklığıyle baş köşeye geçti, oturdu. Yanyana oturamazdık. İster istemez karşısına geçtim. Görüş alanım çıplak bir duvarla sınırlanıvermişti. Yemek boyunca yalnız onu görecek, onu dinleyecektim.

Oturur oturmaz listeye yapıştı. Taktı gözlüğünü. Figaro'nun baş yazısını okur gibi incelemelere başladı. Sonra birden kaldırdı başını:

«Garson!» diye seslendi, «Rakı... Klüp rakısı... Beğendili tavuk... salata... kavun.... beyaz peynir... Piyaz, plâki falan filân!..»

Ben açığı kapatmak gayretile falan filandan çimlenmeyi göze aldığım için, yüzüme bakan garsona sadece:

«Getir!» dedim, «Neye duruyorsun!»

İlhami, peçeteye yapıştı. Açtı, kokladı, buruşturup attı:

«Yaşanmaz bu memlekette!» diye komşu masalara duyururcasına söyleniyordu:

«Pislik iliklerimize kadar işlemiş bizim! Kimbilir kaç müşterinin önünden kalkmıştır bu peçete!..»

Çatal, kaşık getiren Komi'ye çıkıştı:

«Getir!» dedi, «Şunun temizini getir!»»

Oysa peçeteler sakız gibiydi. Ona inat açtım peçetemi. Lâf olsun diye sordum:

«Gidecek misin Ankara'ya!»

«Gideceğim tabii!» dedi, «Bilirsin ki hiç bir parti ile ne ilgim var, ne ilişiğim!»

«Bir iş mi alacaksın?»

«Hariciyede büyük değişiklikler başlamış. Memleket aydınlarına gerekli işler verilmeli. Kilit noktalara bizim gibiler geçmezse... Bilirsin ki Paris'ten son gelen aydın vatandaş benim! Dikkatini çekerim bu noktaya. Paris'ten son gelen biri olmak çok önemlidir, çünkü...»

Garson, mezeleri bir tepside getirmişti, dizdi masanın üstüne. Şişeyi açıp önümüze koydu, kaşları birden çatıldı İlhami'nin:

«Kova!» dedi, «kovanız yok mu? Koy şişeyi kovaya!»

Garson, suçlu suçlu giderken birden çatala yapıştı. Bütün öfkesi ile sapladı peynire, olduğu gibi götürdü, peşinden yarım dilim kavun.. Geviş getirir gibi çiğnedi, çiğnedi.. Garson gelene kadar bir tek kelime konuşmadı: Kova önüne konurken gürledi:

«Nasıl peynir bu!»

Garson peynire baktı, tabakta bir şey görememişti.

«Peynir yağsız! Kavun tatsız! Daha iyisi yok mu bunların? Haydi, bakma yüzüme! Bu salata sirkeli galiba... Al götür... Limonlu olsun! Sizde karides bulunmaz mı?.. İstakoz falan?.. Yok ha!.. Yaşanmaz bu memlekette!»

Mezeler istediği biçime girmişti. Şişeye yapıştım. İtti elimi:

«Bırak!» dedi, «Sen mi servis yapacaksın! Bu herifler neye dikiliyor ayakta!»

Parmağının uciyle garsona işaret etti:

«Doldur şu kadehleri!»

Sonra yanımızda garson yokmuş gibi, gerisini getirdi:

«Nedir bu bilgisizlik, görgüsüzlük... Sen garsonu Paris'te gör, servis gör Paris'te. Geriyiz azizim, çok geri!»

Mezelere bir kere daha saldırdıktan sonra kadehine yapıştı:

«İçelim!» dedi, «Sağlığımıza içelim!.. Sana bir şey söyliyeyim mi? Yarı nüfusu veremli, frengili, sıtmalı, trahomlu bir memlekette ancak sağlığımız için kadeh kaldırılır.»

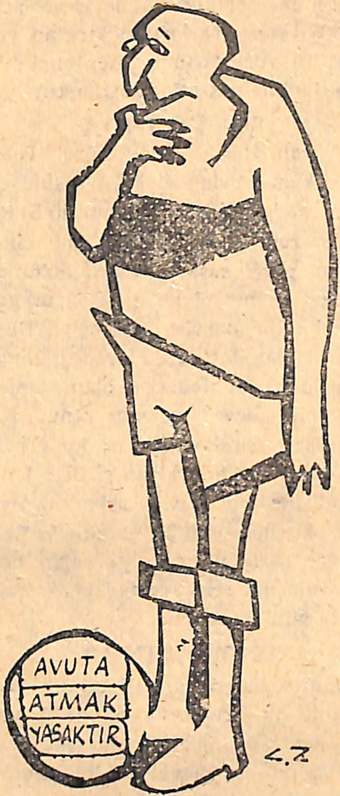
Beğendili tavuk, yok oluvermişti bir saldırışta! Tabağın dibini bir temiz sıyırdıktan sonra seslendi garsona:

«Yahu!» dedi, «tabak boşaldı mı kaldır masadan... Görüyorsun ki, kadehlerimiz de boşaldı... Gerilik iliklerimize kadar işlemiş. Getir bir beğendili tavuk daha! Çabuk! Azizim, durulmaz bu memlekette, hariciyeden bir iş kopardım mı ver elini Paris! Sen de bir tavuk söy-sene, mükemmel azizim! Demek istiyorum ki, fena değil!. Yenir yani. Nerede Fransa Küizin'i! Mutfağımızda da iş yok. Geriyiz azizim, çok geri!»

Öfkesini yine mezelerden çıkarmağa başladı. Yapıştı çatalına. İki üç domates dilimini sırt sırta geçirdi. Bir parça da peynir... Sonra kavun... Peynir, domates sonra yine kavun...

YAZISIZ

YAZISIZ!

Kadehi boşalmıştı. Garson koştu doldurmağa. İlhami yapıştı bileğine:

«Yahu!» diye bağırdı, «solumdan yap servisi... Ne biçim garsonsunuz be! Sizin gibi garsonları Paris'te bulaşıkçı bile yapmazlar. Biraz görgü lâzım! Bir de pilâv söyle bana! Ne diyordum azizim. Paris'ten son gelen vatandaş olmanın önemini belirtmek isterim... Bu gün şu memlekette sanat üzerine, bilim üzerine, hattâ ve hattâ politika üzerine fikir yarıştıracak tek yetkili adam benim... Ben sanat elçisi, kültür elçisi, bilim elçisiyim... Dış politika üzerinde benden başka bir yetkilinin bulunacağını sanmıyorum, ha? Ne dersin? Paris'ten son gelmenin üstünlüğünü kabul etmiyor musun?»

Ağzını pilâvla sıkıca doldurduktan sonra «dostum!» dedi, «görüyorsun işte... Garsonu, boş tabağı sağdan kaldırırsa, durulur mu bu memlekette? Ankara'ya gidiyorum.. Hariciyede bir temsilcilik... bir kültür ateşeliği... Benden daha iyisi ni mi bulacaklar... Ha! Paris'ten son gelen aydın benim! Var mı ötesi! Bir de cacık... Salatalıklarınız taze değilse, yoğurt getir, çabuk! Sonra tatlılardan?.. Ne dersin dostum!.. Eğer Paris'teki ateşelik kapalı ise...»

«Hiç merak etme!» dedim, «Onu merkeze çağırıp seni gönderirler...»

«Değil mi ya... Ben Paris'ten son gelen ileri fikirin bir yurddaş olarak bu mütevazi işe razı olduktan sonra....»

«Evet dostum, yerden göğe kadar haklısın! Yarın ilk kalkacak trenden bir kuşetli kapat! Ne olur ne olmaz... Paris'ten son gelen uçaktan son bir yolcu daha çıkıp da pabuçların dama atılmadan, tut Ankaranın yolunu!»

Rıfat ILGAZ

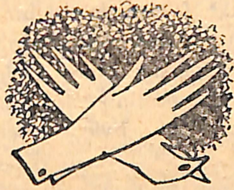
Kadın AKSESUARI

Eldiven

ÇİFT olarak alınır. Bütün çiftler gibi, aradan çok zaman geçmeden teki gider, teki kalır. Giden sağı mıdır, solu mu hiç belli olmaz. Sık sık kaybolmaları, daha çok bilerek düşürülmelerinden, şurda burda yerli yersiz unutulmalarından ileri gelir. Düşürülmesi bir dostluk başlangıcı olur çoğu zaman, unutulması da tekrardan buluşup dostluğu pekiştirmeye yarar.

Eskiden, eldiveni tutup birinin suratına atmak, tokat atmak, küfür savurmak anlamına gelirmiş. Peşinden gelsin düello... Şimdi nerde otuz kâğıda kıyıp da eldiven atacak o eski kabadayı şövalyeler...

Kadınlara gelince, onlar erkeklerden her zaman için daha

pratik, daha realisttirler. Cart curttan hoşlanmadıkları için, düellodan kaçarlar. Bu, biraz da yürek meselesidir. Kadınlarda bu organın bulunmadığı bilinmekle beraber, eldiven fırlatacak kadar da enayi olmadıkları yine bilinen özelliklerindendir.

Kadınlara eldivenle el sıkmak hakkını tanıyan yine erkekler olmuştur. Eldiven çıkarmak, soyunmanın ilk müjdesi olsun diye.

Kadın ister sarışın olsun, ister esmer... Eldivenin rengine pek aldırmaz. Saçının rengiyle eldivenin rengi arasında hiç bir ilinti gözetmiyen kadın, pabucuna göre eldivenin rengini ayarlar ki, bu da onun baştan ziyade ayağa önem verdiğini gösteren bir işarettir. Evet kadın ayağa bakar, ayak kendisinin olsa dahi...

Yazın çorap giymiyen kadının, ayni mevsimde eldiven giydiğini görünce, hiç şaşmamalı.. Bacağını göstermek isteyip de elini saklaması, onun mizacı hakkında en sağlam bir işarettir.

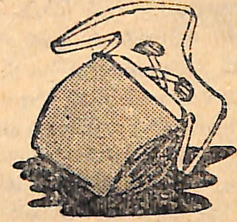
Çanta

KULLANANLAR, çoğu zaman para verip almazlar. Satın alınışı bir sevgi bildirisidir. En azdan bir öpücük tür karşılığı. Bu çanta dostluk ve sevgi armağanı değilmiş gibi içinde nedense verenin lehinde hiç bir vesika taşınmaz. Başkalarından gelen aşk mektupları, adresler, telefon numaraları, mendiller ve kartvizitlerle tıklım tıklımdır. Hediye edenin değil, eline alması, içine uzaktan bir göz atması bile yasaktır.

Hiç bir çantanın miadını dolduracak kadar eskidiği, yıprandığı görülmemiştir. Daha kullanılmağa başlandığı gün eskidiğini, modasının geçtiğini, şu roba, bu mantoya gitmediğini söylemek âdettir. Dinleyen, ne kadar vurdum duymaz olursa olsun, bir gün bu hatırlatmaları dikkate almak zorundadır. Vurdum duymazlıkta inat edilirse önce kendisi değişecektir. Sonra da çanta...

Çanta biçiminin ekonomik sorunlarla hiç bir ilgisi yoktur. Piyasadan para çekildikçe çantanın hacmi genişler, taşınmıyacak hale gelir. Bu durum, bir bakıma şöyle de yorumlanmaktadır:

Sarkıntılık arttıkça bir savunma aracı olan çantanın da büyümesi, ağırlaşması, indiği yer-

den ses getirmesi gereklidir.

Kadının tek sırdaşıdır bu aksesuvar. Koluna takıp götürmediği, gezdirmediği yer yoktur. En yakın dostundan bile daha yakın tutar kendisine. Eğer böyle olmasaydı, tuvalete bile çantalariyle giderler miydi?

— Oldu olacak, simidi de hokkaya banın bâri!...

İn aşağı:

Milletvekillerinin konuşturmak istemediklerine: «İn aşağı» diye bağırdıklarını duymuştuk. Meclis başkanının hem de «sen» diye hitap ederek indirdiği duymamıştık bir milletvekilini... Milletvekili Coşkun Kırca da olsa sempatik bulmadım bu hareketi. Geçen gün Refet Aksoy (Başkan), Coşkun Kırca'yı şâhâne bir «in aşağıyla» kürsüden indirdi... Öylesine şâhâne ki bütün Meclis cezbe halinde tempo tuttu: «İn aşağı!.. İn aşağı!..» diye... Oh oh; gelişmeden gelişmeye...

Kiremidî ceketli adam.

Yüzüne kan mı hücum etmişti ne, yüzü ceketi gibi kiremidi.

Gel çay, git kahve Mecliste mermer hollerin loş köşelerinde, bir de elinde şrak şrak şrak diye çektiği tesbihle ağa-lider pozundaydı Ekrem Alican... Etrafında fısıldaşan (büyüklerin yanında ancak fısıldaşılır) kalabalıkça grubun ortasında grupdan olmıyanlara yüksekten yüksekten, gülümser gülümser bakıyordu: «Sıra bir gün de bana gelecek» dercesine...

Ne zaman Alican Ağa?..

TAŞ DEVRİ

Bu çağda evlenmek için erkekler ilân vermenin gerekliliğine pek inanmış değillerdi. Dağda, bayırda, ya da ormanda rastgeldikleri güzel kadınları, başlarına indirdikleri bir odun darbesiyle yere yıkarlar, sonra saçlarından kavradıkları gibi, sürüye sürüye kendi mağaralarına götürürlerdi. O çağlarda insanoğulları medeniyet denilen o «tek dişi kalmış canavar» la henüz teşerrüf etmemişlerdi.

TUNÇ DEVRİ

Bu çağ erkeğin kadına karşı biraz daha iyi muamele etmeğe başladığı bir çağ sayılırsa da, ilâna yine yer yoktur. Yalnız odun darbesi yerini bakırla kalayın karışımından mamul tunç'a bırakmış ve erkekler kadınları kendilerine bendedebilmek için, tunç elde etmek yerine bakırı kalaylamayı ve bu kalaylanmış maden parçalarıyla kadınların gönlünü tavlamayı tercih etmişlerdir. İlk çağlar tarihinde Tunç Devrinin öbür devirlere karşı daha uzun sürmesinin asıl sebebi budur.

M. Ö. 1500 YILINDA

Matbaanın babası ve gazetenin dedesi ünlü Gütenberg ortada yoktur ama, anasının gözü bir millet olan Mısırlılar papirüs denilen bir nebatın yapraklarını kaynatıp aksırıklı öksürüklü hastalara içirecekleri yerde, bunu kâğıt olarak kullanmışlar ve üzerlerine kargacık burgacık işaretleri çiziktirerek sözde yazıyı da icat ettiklerini - amma edebsizlik ha!- iddia etmişlerdi. İlk evlenme ilânı da papirüscü Mısırlılara aittir ve şöyledir:

Önemsiz bir günah yüzünden tapınak hizmetinden çıkarılan, ay tanrıçası kadar taze ve el değmedik, savaş tanrısının okları kadar ince ve narin yapılı, onyedi yaşında güzel bir Ptah rahibesi, Nil kuvvetlerine mensup bir subay ile evlenmek istemektedir. Taliplerin arasından bir seçme yapmak üzere kendilerini sol elinde bir demet çiçek olduğu halde, her akşam liman feneri civarındaki büyük İsis Tapınağının üçüncü sütunnu altında bekliyecektir.

M. Ö. 10. YILDA

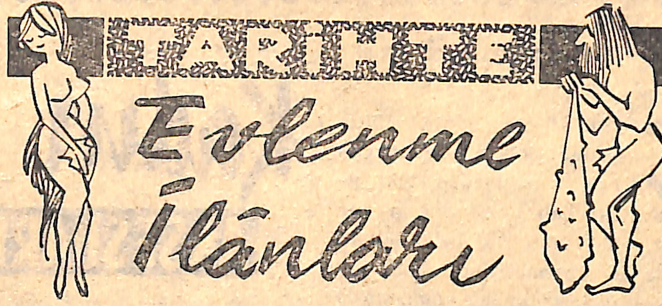
Ordu hizmetinden çıkarılan kartal kadar cesur ve atılgan, boğa kadar güçlü kuvvetli kırk yaşlarında bir Romalı cengâver kendisine bir eş aramaktadır. Taliplerin sarışın ve ev işlerinden anlamaları şarttır.

M. S. 120. YILDA

Roma üniversitesinde felsefe öğretmeni olan Yunan soyundan bir genç kendisine iyi yürekli bir eş aramaktadır. Yirmi yaşından yukarı olmaması şarttır. Okuma yazmayı bildiği ve kültür sahibi olduğu takdirde, hristiyan dininden olmasının, ya da «fahişe» liğinin hiç bir önemi yoktur.

1530. YILINDA

Güzel kızımı göz kamaştırıcı drahomasiyle birlikte, bir şövalyeye,

o da olmazsa yoksul fakat şerefli, soylu soplu bir erkeğe vermeye hazır olduğumu ilân ederim.

1780 YILINDA

Henüz onsekiz yaşında, güzel vücutlu, duygulu, terbiyeli, kültürlü fakat yoksul bir genç kız dileklerini yerine getirecek zengin bir erkekle evlenmek istemektedir. Taliplerin biraz geçkin yaşta olmaları şayan-ı arzudur.

1801 YILINDA

Adı Christine. Serveti: 12.000 altına ve 6.000 altın değerindeki ayrıca mobilya ve mücevherat ve ıncık boncuğa sahip. Evleneceği erkekte aradığı vasıflar: Yüksek bir mevkie sahip olması, evdeki hâkimiyeti kayıtsız şartsız kendisine bırakması. Bu fedakârlığa karşılık, Chistine'in yapmaya söz verdiği şeyler şunlardır: Başkalarının yanında kocasının bütün emirlerine kuzu kuzu itaat edecek, bir dediğini iki etmiyecek. Ama yalnızlarken bu emirleri hiç bir zaman iplemiyeceğinin bilinmesini, kocasının ona karışmadığı takdirde dilediğini yapmakta serbest olduğunu da ayrıca açıklamaktadır.

1810 YILINDA

Her biri dörder bin altınlık birer drahomaya sahip, onsekiz ilâ yirmi dört yaşları arasında güzel ve çok namuslu dört taşralı genç kız, kendilerine büyük şehirlerin birinde oturan birer koca aramaktadırlar. Dördü de iyi bir ev kadını olup yalnızca köylerinin sapalığı yüzünden şimdiye kadar uygun bir evlenme imkânına sahip olamamışlardır. Evlenecekleri erkeklerin zengin olmaları yerine haksever, eline çabuk olmalarını istemektedirler. Yaşlarının kırktan yukarı ve vücutlarında herhangi bir kusur olmaması da baş şarttır.

1860 YILINDA

Truvalı Helen kadar güzel, Pelelope kadar evine bağlı, arşidüşes Anne kadar eli sıkı, Madam dö Stael kadar zeki ve kültürlü, Jenny Lind kadar güzel sesli, Clara Schuma kadar iyi bir piyanist, Cerrito kadar iyi bir dansöz, Lükreçiya Borciya kadar fettan, Florence Nightingale kadar fedakâr olan, tanınmış bir aileye mensup zengin ve onsekiz yaşında bir genç kız erkek arkadaş kıtlığına kıran girdiği için, kendisine bir hayat arkadaşı arıyor. Memur olduğu takdirde son derece şayan-ı tercih erkeğin boş zamanlarına renk ve tad vermek amacı güdülmektedir.

1910 YILINDA

Ketûm olmak şart: Evet, ilk şart ketûm olmaktır. Kendime hayat arkadaşı olabilecek, otuzsekiz yaşında, iyi bir mevki sahibi, dinine ve vatanına bağlı, bir aileyi geçindirebilecek kadar kazancı olan, namuslu bir erkek arıyorum.

1935 YILINDA

Yaş otuzbeş, boy 1.80, uzun sarı saçlı, orman ve şarkı seven, devrimci bir erkek kendine bir eş aramaktadır. Taliplerin hizmetçilik yapmış olmaları, yemişlere, çiçeklere, ışığa ve yeni devrimlere hasret çekmeleri şarttır. «Yeni Ruh» rumuzu sizi bekliyor.

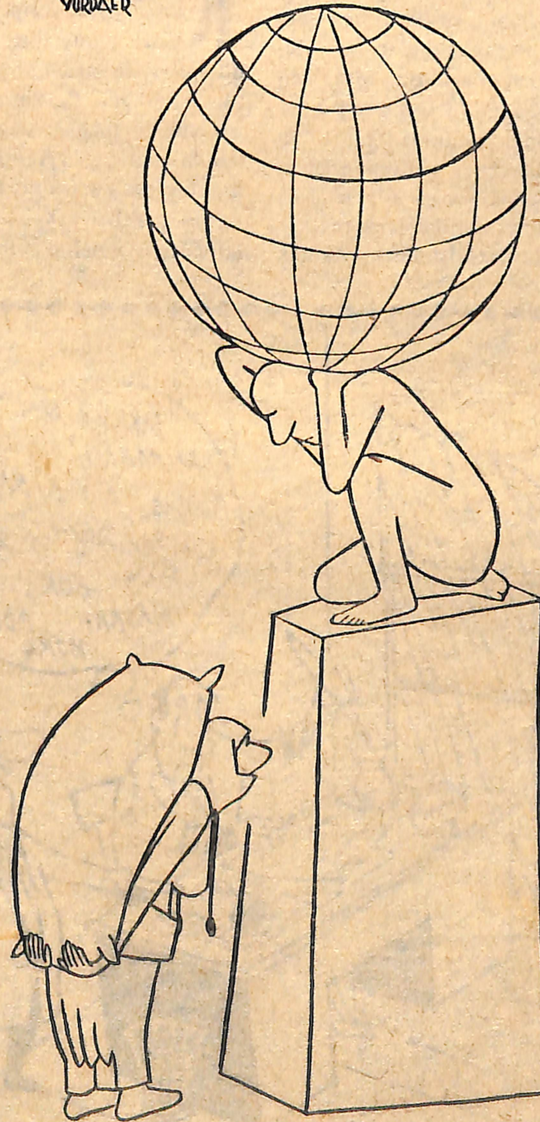
1946 YILINDA

42 yaşında, 1.69 boyunda, savaş dolayısiyle dul kalan bir bayan acele evlenmek istemektedir. Üç odalı bir daireye ve ölen rahmetli kocasının elbiselerine sahiptir. Boyu 1.74 olan, 82 kilo gelen, 44 numara ayakkabı, 9,5 numara eldiven giyen ve şapka numarası 56, gömleğininki de 45 olan erkeklerin «Aradığımı buldum» rümuzuna başvurmaları.

1962 YILINDA

Mesleğim kunduracık olup halen Şeref ustanın dükkânında kalfa olarak çalışıyorum. Emelim, bir an evvel kendi başıma bir dükkân açmak ve kazancımı arttırmaktır. Bunun için de kendime hali vakti hayli yerinde, bana bir dükkân açacak kadar sermayeyi nikâh dairesine girmeden önce elime teslim edecek ehl-i namustan bir kadınla evlenmek istiyorum. Kadınlık veya kızlık mevzuu bahis değildir, yeter ki, namuslu olsun, ev ve elişlerinden anlasın. Boyum 1.67, kilom 60, ten esmer, kıvırcık saçlı olup arkadaşlarım arasında çok yakışıklı olduğum ve Tayron Povere benzediğim söylenir. Yüzer, biner ve güzel ıslık çalarım. Taliplerin «Bahtımın yıldızı sanmıştım seni» rümuzuna müracaatları. Resim gönderenlerin mektuplarına 45 kuruşluk posta veya damga pulunu da mutlaka koymaları rica olunur.

Mizah Uzmanı

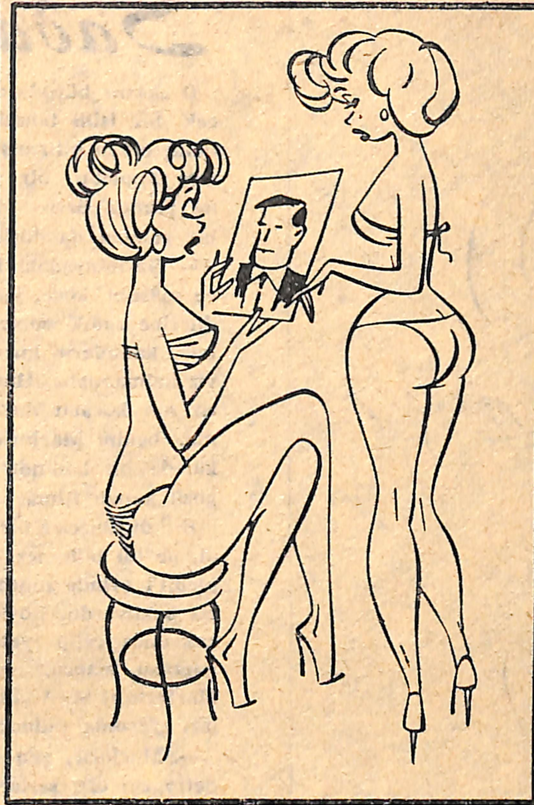

YAZISIZ!

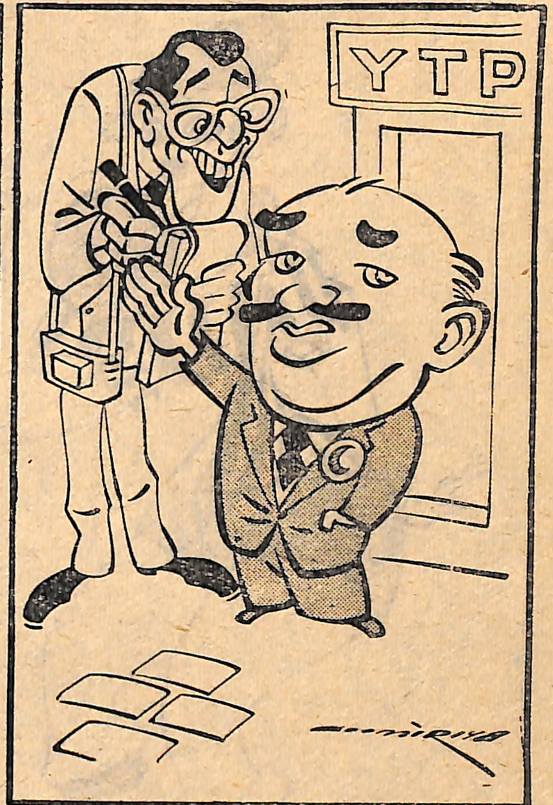
Tekel Bakanı «İçkisiz medeniyet olmaz» dedi. (Gazeteler)

— Haaaayt... Yaşasın medeniyet!

— Çok iyi genç.. Yalnız biraz fazla medenî!

F. K. G. — Ben medeniyet düşmanıyım!

Gönül Postası

Bir okurumuz yazıyor:

Karımla üç senedir evliyiz. Üç çocuğumuz var. Birbirimizi çok seviyoruz. Siz bize akıl verin, şimdi biz n'apalım?

Cevap:

Hemen bir çocuk daha yapın. Sevginiz devam ederse bir daha, korkmayın, siz de devam edin!

Talihsiz Genç:

Mahallemizde çirkin bir kız oturuyor. Ben onu hiç sevmiyorum. O da beni hiç sevmiyor. Lütfen bana akıl verin, ben şimdi n'apim?..

Cevap:

Önce onu sevmeğe çalışın. Sonra da bütün gücünüzle kendinizi ona sevdirin...

Çaresiz Genç:

Tahsilimi tamamladım. Askerliğimi yaptım. Şimdiki işimden çok memnunum. Bankada birikmiş hayli param var. Çılgınca seviştiğim bir kızla iki senedir nişanlıyım. Evlenmemiz için artık hiç bir engel yok. Bana ne yapmamı tavsiye edersiniz?..

Cevap:

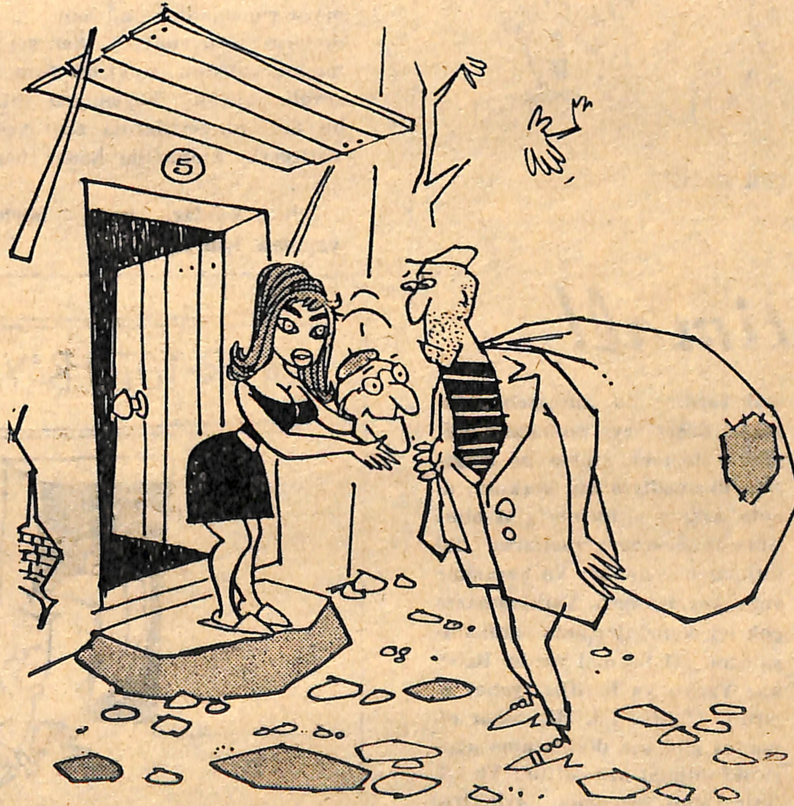
Hemencecik bir düğün yapmaktan başka çareniz kalmamış. Üzülmeyin, metin olun. Böyle felâket her erkeğin başına gelebilir!..

Olgun Âşıklar:

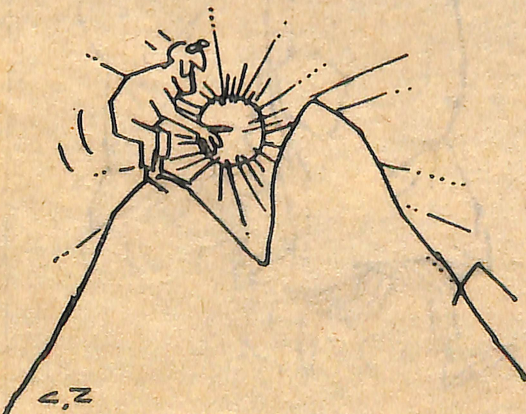
85 yaşındayım. Benden iki yaş büyük bir bayanı seviyorum. Acaba sevgilimin benden büyük olması evlenmemiz için bir mahzur sayılabilir mi?..

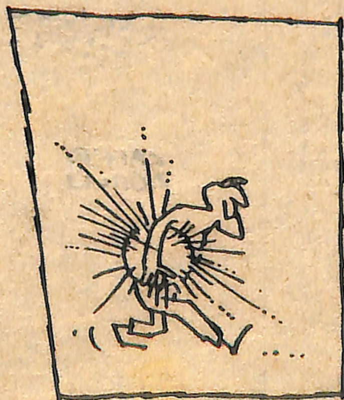
Cevap:

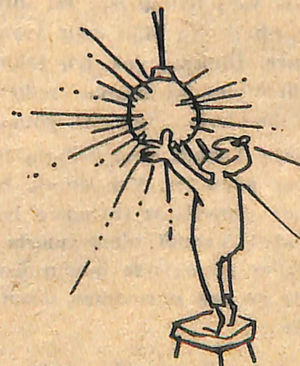
İnsan yaşlandıkça olgunlaşır. Müstakbel hanımınızın sizden iki yaş daha olgun olduğu anlaşılıyor. Bu duruma göre sizin de dişinizi sıkıp iki sene sonra evlenmenizi tavsiye ederiz.

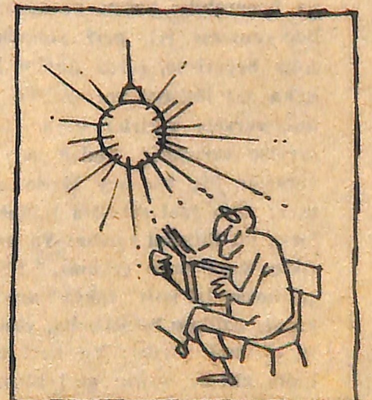

— Bizim moruğun kafası biraz eskidi de...

Elektrik fiatı gece pahalı olacak. (Gazeteler)

Göğüs stopları çok nefis!

Sadakat

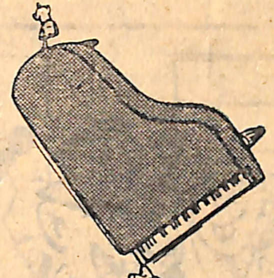
O akşam büroda uzunca sürecek bir işini tahmininden çok daha erken bitirmiş olan M. James Applebit, bir yandan evine gitmek üzere hazırlanıyor, bir yandan da düşünüyordu:

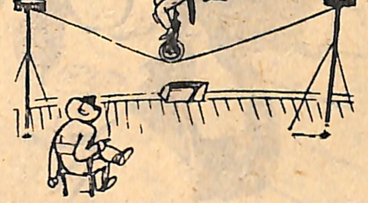
— Şu dünyadaki bir sürü saf ve mâsum koca, karılarını kendilerine sadık zannederler. Halbuki kadınların kırmadıkları ceviz kalmamıştır. Hani ne derler, en son kocalar duyar diye... Ama, benim Marjorie'm! O fevkalâde bir kadındır; insan ona gözü kapalı itimat edebilir...

Bu düşünceler bir önsezi miydi, ne idi bilinmez, zira M. Applebit'i evinde müthiş bir sürpriz bekliyordu. Böyle vaktinden çok önce gelip yatak odasının kapısını açınca, sevgili karısı Marjorie'yi M. Archirbald'ın kolları arasında buldu:

— Marjorie, sen ha!.. Saadetimizin can sesleri arasında başladığı o güzel ve güneşli günü de hiç hatırına getirmedin mi? O günden beri seni seven, yalnız seni düşünen bir koca olmaya çalışmadım mı? Sana kadınların istiyebileceği her şeyi temine çalıştım: Vizon denen zavallı küçük hayvandan tut, bu âdi randevularına seni yetiştirecek otomobile kadar her şeyi..

Bütün bunlar, bana böyle yapman için miydi?..

— Fena değil, ellerinizle de bir şeyler yapamaz mısınız!

Sonra en yakın arkadaşı olan Archibald'a döndü:

— Ya sen Archibald; şimdiye kadar en yakın dostum olarak bildiğim sen!.. Hatırlamaz mısın bir örnek üniformalarla koleje beraber başlamıştık, Üniversiteye yine beraber gitmiştik.

Ya harp yılları; önce ben senin hayatını kurtarmıştım, sonra sen benimkini... Birbirimiz için yapmıyacağımız fedakârlık yoktu...

. . . .

Fakat Allah aşkına bir dakika durup beni dinleyemez misiniz?

İki ihtimal!

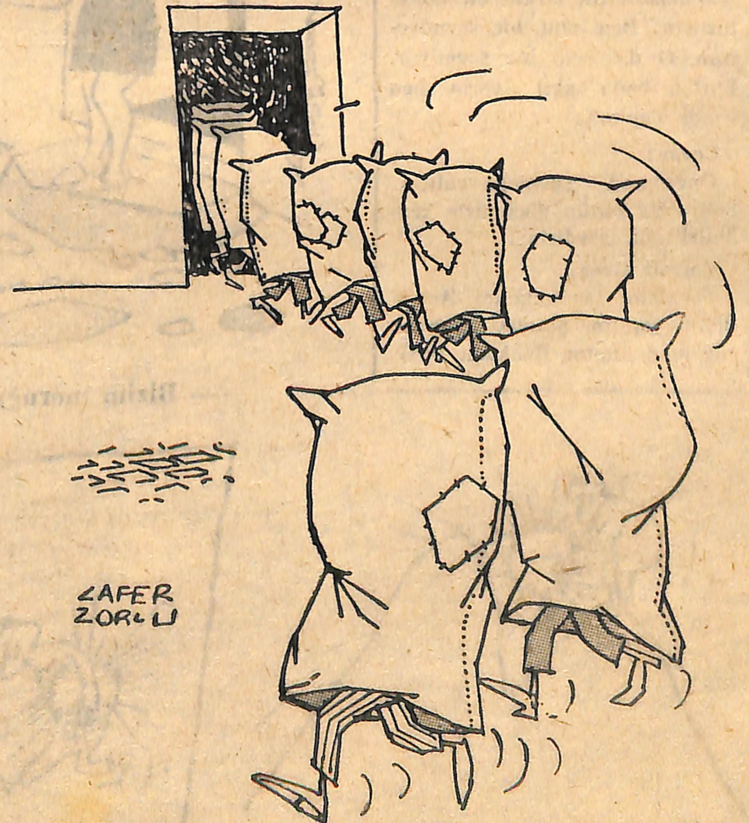
İhtiyar Avram, iki gözü iki çeşme ağlayan Rebeka'ya rastladı:

— Hayrola Rebeka; niçin böyle ağlayıp duruyorsun?

— Ben ağlamıyayım da kimler ağlasın Avram; Moiz'i dün askere aldılar; düşün bir kere benim küçücük Moizim'i... Hi, hi, hi!...

— Üzülme be Rebeka; daha ortada bir şey yokken böyle ağlaman doğru değil. Moiz'in ne olacağı henüz belli değil. Oğlan becerikli'dir ama askerlikte de becerikli olacak demek değildir bu. İki ihtimal vardır: Askerliği ya becerebilir yahut beceremez. Beceremezse iyi, geri yollarlar. Ama becerirse, biraz düşün Rebeka ,iki ihtimal vardır: Ya yedek servise verirler veya faal servise verirler. Yedek servise verseler hiç bir şey lâzım gelmez; ama faal serviste kullanırlarsa iki ihtimal vardır: Ya harp çıkar veya harp çıkmaz. Harp çıkmazsa işi iştir; fakat harp çıkarsa, üzülme be Rebeka, yine iki ihtimal vardır: Ya ileri hizmete alırlar, yahut geri hizmette kullanırlar. Geri hizmete düşerse kılına zarar gelmez; fakat ileri hizmete verirlerse iki ihtimal vardır: Ya muharebe bölgesine düşer veya muharebe bölgesine düşmez. Muharebe bölgesine düşmediyse hiç korkma; âdeta askere gitmemiş gibi olur. Ama muharebeye rastlarsa iki ihtimal mevcuttur: Ya yaralanır veya yaralanmaz. Yaralanmazsa çok iyi demektir; ama yaralanırsa yine iki ihtimal vardır Rebeka: Yarası ya hafiftir, yahut ağırdır. Hafifse iyi. Hiç asker olmamış gibi eve döner, ama ağırsa iki ihtimal mevcuttur: Ya iyileşir yahut iyileşmez. İyileşirse yarası hafiftir; iyileşip hiç bir şey olmamış gibi eve döner. Ama yara iyileşmezse iki ihtimal vardır: Ya Moiz ölür veya ölmez. Ölmezse çok iyi, fakat ölürse yine iki ihtimal vardır: Ya Yahudilerle beraber gömerler veya Yahudi olmayanlarla beraber gömerler. Yahudilerle beraber gömerlerse sevinmen lâzım. Fakat Yahudi olmayanlarla beraber gömerlerse bunun üzerinde de pek durmamak lâzım gelir...

Rebeka!.. Şimdi anladım, sen Moiz'i, Yahudi olmayanlarla beraber gömerlerse diye üzülüyorsun.

Çuvallananlar!

MİLLETLER GÜLÜYOR

— Bu herif bana bir cinayet daha işletecek galiba!

Eğlence

Amerika'da âdet olduğu üzere, bir Üniversite talebesi yaz tatilinde uzak bir madende çalışıyordu. Burada hayat çok monotondu. Bir gün amelelerin başına yaklaşıp sordu:

— Patron, siz boş vakitlerinizde ne yapıyorsunuz?

— Biz mi? dedi adam. Ahçı Sam'ı seyrediyoruz. Bir galon viski, bir galon benzin, bir galon da biberli salça içip bizi eğlendiriyor.

— Bu eğlence hoşuma gitmedi doğrusu; haydi siz gidin!

Ustabaşı üzüldü:

— Keşke gelseydin iyi olurdu; adama ihtiyacımız var. Zira Sam da gelmek istemiyor!...

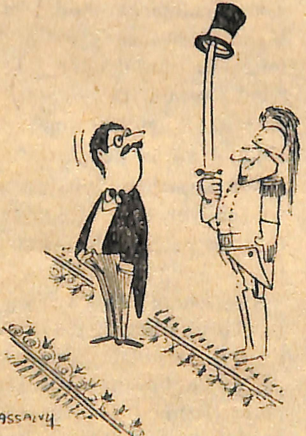
Doktor

Kasabanın doktoru hastalanmış ve ölmüştü. Cenazesi komşu kasabaya nakledilecekti. Kasabalılardan biri:

— Zavallı doktor dedi; daima ölünce hastaları arasına gömülmek isterdi ama...

— Ama ne oldu sonra?..

— Ne olacak yer bulunamadığı için komşu kasaba mezarlığına götürüyoruz...

YAZISIZ!

Büyük Lâflar

Bir kadının ayni adamla elli sene evli durması imkânsızdır; zira yirmi beş yıl sonra adamcağız ayni adam değildir.

★

Bir insan için, eğer sefil yaşamağa razı olmuşsa, zengin ölmek çok kolaydır.

Henry Fielding

★

Bir kadının fikrini değiştirmek için en kolay yol, onun fikrini kabul etmektir.

★

Keşki Âdem bütün kaburgaları tamam olarak ölseydi!...

Dion Boucicault

★

Eğer yarın için bazı plânlarınız varsa bugün dikkatli olun.

★

Paranızı iki misli arttırmanın en iyi yolu, onu derhal ikiye katlayıp cebinize sokmaktır.

— Bir dakikacık kocacığım, görüyorsun ki hazırım!

Ağızdan daha fazla yanlışlıkla açılan şey pek yoktur.

★

Kederlerinizi alkolde boğacağınızı zannetmeyin; onlar yüzme bilirler.

★

Eğer ilk yazdığım piyesler daha az başarı kazansaydı ne kadar büyük bir muharrir olacaktım.

Yves Mirande

Muhabere hürriyeti

Batı Almanya'da yaşayan bir Alman, Doğu Almanya'daki kardeşine yazdığı mektupların Ruslar tarafından açılıp okunduğundan şüphe ediyordu. Bunu iyice anlamak için son mektupta şöyle yazdı:

«Sevgili kardeşim,

Sana yazdığım mektupların açılıp okunduğundan şüphe ediyorum. Bunu anlıyabilmek için bu mektuba bir saç teli koydum. Bakalım bulabilecek misin mektubun arasında...»

Kardeşinden aldığı cevap ise şöyle idi:

«Mektupların açılıp okunmadığından emin olabilirsin, zira saç teli kâğıdın arasında duruyordu.»

Bu cevap Batı Almanya'daki Almana durumu anlamak imkânını verdi; zira mektuba saç filân koymamıştı.

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

Mukabele!...

Ev sahibi kiracısını yolda çevirir; ve konuşmaya başlar:

— Niçin üç aydır ev kirasını vermiyorsunuz?

— Siz neden üç aydır istemiyorsunuz?

— Size karşı naziklik ettik; rahatsız etmek istemedik.

— Sağ olun!.. Fena mı, biz de mukabele ettik!

Şükrü ÖZ

İhtiyar şahitler...

Bir adam büyük bir hukuk dâvası için Kadı'ya başvurmuş. Pek de haklı olmadığı için Kadı'yı yola getirmenin çaresini düşünmüş, bir tepsi baklava yaptırarak her diliminin içine bir altın koymuş ve tepsiyi hediye olarak Kadı'ya göndermiş. Mahkeme kapısından tepsiyi teslim alan mübaşir yukarı çıkarırken pek canı çekmiş bir dilimi alıp dişlemiş. Dişine katı bir şey değince bakmış ki bir altın hemen cebine atmış. Bir tane daha dişlemiş, bir altın daha bulup cebine atmış. Böylece dörde kadar çıkmış ve dört altını cebine yerleştirmiş, sonra tepsiyi ellendiği belli olmıyacak şekilde düzelterek Kadı'ya götürmüş.

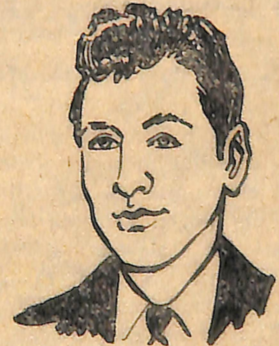
Dâva günü gelip de Kadı dâvacıya ne diyeceğini sorunca, o da:

— Ben bu dâvada haklıyım, zira benim tam kırk şahidim var, demiş.

Kadı önündeki kâğıda bakarak:

— Hayır oğlum, burada 36 yazılı demiş.

Bunun üzerine mübaşir köşeden atılmış:

— Doğrudur, şahitler kırktı, yalnız dördü çok ihtiyar olduğu için merdivenden çıkıp yorulmasınlar diye ben aşağıda ifadelerini aldım.

Nihat TANIŞ

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 22 —

Agavni haber getirmiş: Molla bey, selâmlığın en nihayetindeki taflanlar arasında, bir hasır koltuğun üstünde sızmışmış.

Agavni, Kanarya'ya söylerken işitiyordum. Istavroz yaparak yemin ediyor;(meşe kazığına oturayım ki horul horul horluyor!) diyordu.

Perdenin önünden ayrılmağa Kanarya'yı razı ettim; bahçeye çıktık.

Selâmlığın önünde iğne atsan yere düşmiyecek. Şani paşa bittabi yok. Yıldızdan ayrılmasına müsaade olmadığı için, bu taraflara adım atamazmış; oğlunun düğününe bile gelememiş; kaç senedir köşküne ayak basmamış.

Beylerin incesazı âhenkte. Köşede bucakta, gizli gizli içki içiyorlar. Hanende meşhur Şehim beyin gazeli afakı tutuyor; Muktebes beyin emsalsiz udu, inim inim inliyor.

Ara yerdeki havuzun berisinde, açık saçık hanımlar. Karşıdan karşıya aşinalıklar, işaretler, tebessümler...

Tayfur da orada idi. Güveylik redingotlarını çıkarıp gümüşü bir kostüm giymiş; iki eli arkasında mütemadiyen dolaşıyor; Süheyl ve Şahap beylerle görüşüyor.

En öndeki hanımların yanına iki sandalya getirtip oturduk. Topaç bir kenardan çıkıverecek diye içim rahat etmiyor ki.

Kanarya boyuna teminde. (Agavni, hem ıstavroz çıkardı, hem de teyzesinin başına yemin etti. Yalan söyler mi hiç?... Sen keyfine bak, ben gözlerimi dört açtım. Uzaktan Mollanın gölgesini görür görmez haber veririm; o dakika kaçarız!) diye cesaret vermekte.

Tayfur, hiç tanımamazlığa, görmemezliğe geliyor... Ne kâfir oğlan!

Birdenbire sazendelerin yanına koştu; eğilip bir şeyler söyledi. Dikkat ettim, gene eli ayağı titriyor.

Uzun boylu kemanî bey, Hicaz taksimine başlamaz mı? Taksim biter bitmez, (Çeşmi mahmurum) şarkısını tutturmazlar mı?

Kanaryanın sıkmasından kolum pestile dönecek.

Tayfur kaç kere yerinden kalkıp çalgıcılara yaklaştı, şarkı da kaç kere tekrar edildi... Arkasından, gene Hicazdan:

Bak ne hale koydu bu bahtı siyah
Bahtiyar olmak ne güç âlemde ah.

Bu da Tayfur'un emriyle çalınıyor... Buna divanelik demezler mi? Bedbaht olacağı kızı niçin aldı? Şimdi de ne diye bu şarkıyı söyletiyor?

Meyan okunurken, frenklerin yaslı kâğıtları gibi, dört tarafı simsiyah bir mendil çıkarmış, kalbinin üstüne koyuyor; arada bir de yüzüne tutup gözlerini siler gibi yapıyor.

Süheyl beyle Şahap bey de öte tarafta, kendi havalarında. Süheyl, tamburiyi siper almış, eflâtun mendilini sallayıp reverans yapıyor; Şahap ise, taflanların arkasına geçmiş, gene bir gül kokluyor; ikisi de durmadan bana göz kırpıyorlar...

Ayşe hanım, kolumu öyle bir çekiş çekti ki omuz başım çatırdadı. Yuvarlana yuvarlana Molla bey gelmiyor mu?

Kurşunla vurulmuş gibi yerimizden fırladık. Kaçalım amma nereye? Öbür tarafa gitsek, bitişik selâmlıktaki beylerin hepsi başbaşa orada; Ebuzarif beyle Ülfet bey de aralarında...

Borazan Tevfik, türlü türlü tuhaflıklarla, taklitlerle, etrafındakileri gülmeden kırıyor.

Tarhların, mazıların arasından koşuyoruz. Nereye gidelim Yarabbi?...

Parmaklık cihetinde, üç tarafı sarmaşıkla kapalı, yüzü caddeye karşı bir bahçe kanapesi vardı. Kendimizi üstüne attık.

Şimdi de, Peşkircibaşının oğlu, atla önümüzde piyasada; sokakta mütemadiyen çark çeviriyor. Her halde geleceğimizi tahmin etmiş; çıkış zamanı diye bizi bekliyor.

Sokağa yanımızı dönerken Topaçla eniştesinin bizim tarafa doğru geldiklerini gördük.

Molla bey, sarığını kaşının üstüne yıkmış, ağız eğri, göz şaşı, sallana sallana koşuyor; gözlerini bererte bererte de bir şey kokluyor.

Elinde mini mini bir kadın mendili... Kendi mendilimi tanımaz mıyım?... Benim mendilim.

Derhal çantamı altüst ettim. Markalı keten mendilimin yerinde yeller esiyor.

Ya sabahleyin şaşkınlıkla düşürdüm de eline geçti, yahut iş olsun diye enişte götürüp verdi.

Topaç, mendili öperek, yüzüne gözüne sürerek, «yanıyorum pembe maşlahlım!» diye yalpalıyor. Arada bir, etraftan görmüyorlar zanniyle, bir ağacın arkasına çömelerek cebindeki şişeyi ağzına dikiyor, (ölümü gör, cenazemi öp!) diyerek enişteye de uzatıyor.

Demek enişte de bulut. Zaten aklı başında olsa, bu derecesine vardırmaz, her halde mâni olur.

Doğrusunu isterseniz kimseden çekindiğim yoktu. Mollanın sululuğu malûm. İçmiş içmiş, zıvanadan çıkmış derler. Benim korktuğum nokta, Tayfur'un görmesi idi.

Yerimizden usulcacık kalktık. Ağaçların arasından, gizli gizli kaçıyoruz.

Duvarın nihayetinden, (Kanarya! Kanarya!) diye bir ses.

Ebuzarif bey...

Boynunu bükerek yalvarmada:

— (Bender) marka faytonum, hâlis Macar beygirlerim kapıda bekliyor. Vallahülâzim ihsan ve ikbal buyurunuz; billâhilkerim Aboülgaffar bendelerine emreyleyiniz!...

İşitmemezliğe gelerek kendimizi köşke attık.

Kanaryanın aklı fikri, incesazın önünde durmakta, Mısırlı İbrahime arapça maval okutmakta...

Şimdi de aşağı kat yıkılıyor. Haznedar ustanın, kapı aralığından görmesi için, çerkes kızlarını karşı salona indirmişler; alafranga (Kekvok) oynatıyorlar...

Çalgıcılar tarafı, bir kenardan görebilir miyiz diye birbirlerini yiyorlar.

Zaten düğünlerde âdet değil mi? Beyler, hanımları görmek istediler mi, sazendelerin yanına koşarlar, perde kenarlarına üşüşürler.

O kıranta dayı ile bir iki bey, kapıya gerilmiş olan perdenin bir kenarındaki çivileri koparmışlar, sandalyelerin üstüne çıkmışlar, (Allah! Allah!... Şu yer melâikelerini göremiyecek miyiz?) diye dövünüyorlardı.

Musibet Topaç rahat verip Tayfur'un karşısında oturtmadı ki.

Kanarya, durmadan çantamı isteyip helâya gidiyor, pudra, allık sürüp, kuyruklu sürmeler çekip geliyor; perdeden başını uzatarak: (İbrahim paşacığım, bir Mısır mavali lûtfedip Ayşe cariyeni hakipay etsene...) diye kendinden geçiyor.

Kimin kulağına giriyor? Hepsi sandalyelerin, masaların üstüne çıkmışlar, kızların eteğinin ucunu göreceğiz diye haşır neşirler.

Artık bir saniye tahammül edecek kudretim kalmamıştı. Her şeyi göze alarak bahçeye fırladım. Kanarya da zarzor peşimden geldi.

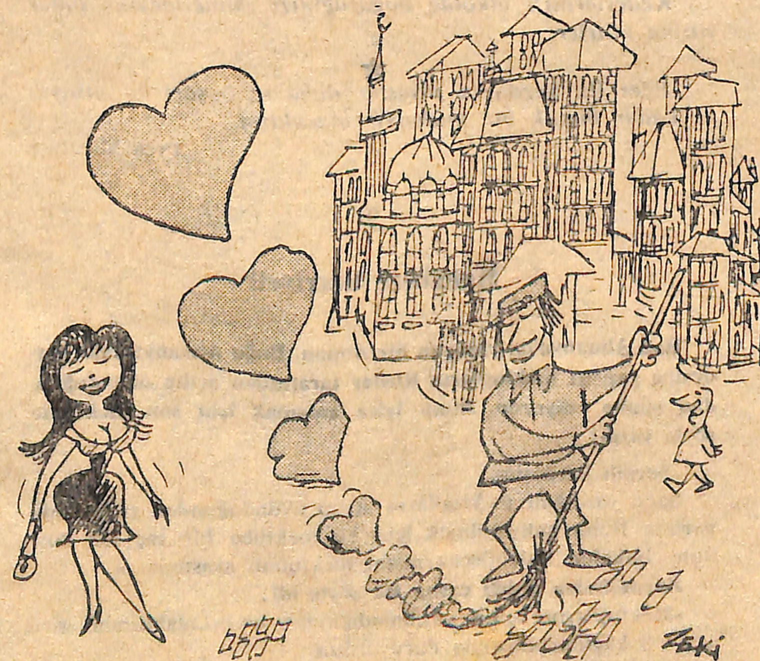
Başımı müthiş bir ağrı kaplamış, sinirlerim gerilmişti. Evden başka çarei halâs yoktu...

Gece bahçede şenlikler olacak, sazlar çalınacak, kadın erkek birbirine karışacak; Tayfur fırsat bulunca ya mutlaka bir haber gönderecek, yahut da iki satır bir şey yazacak; gidişat onu gösteriyor. Haddin varsa kal...

Ben koşarken Kanarya arkamdan yetişemiyordu... Kapıdan çıktık... Gel de arabacı Karakaş Osman'ı bul.

Biz Osman'ı ararken bir de başımızı çevirelim ki, demin oturduğumuz sarmaşıklar arasındaki kanapeye, Molla bey yanüstü serilmiş. Enişte başına su döküyor; o, hem gasyan ediyor, hem: (Pembe maşlahlım, vuslat bahşet!) diye göğsünü, bağrını paralıyor.

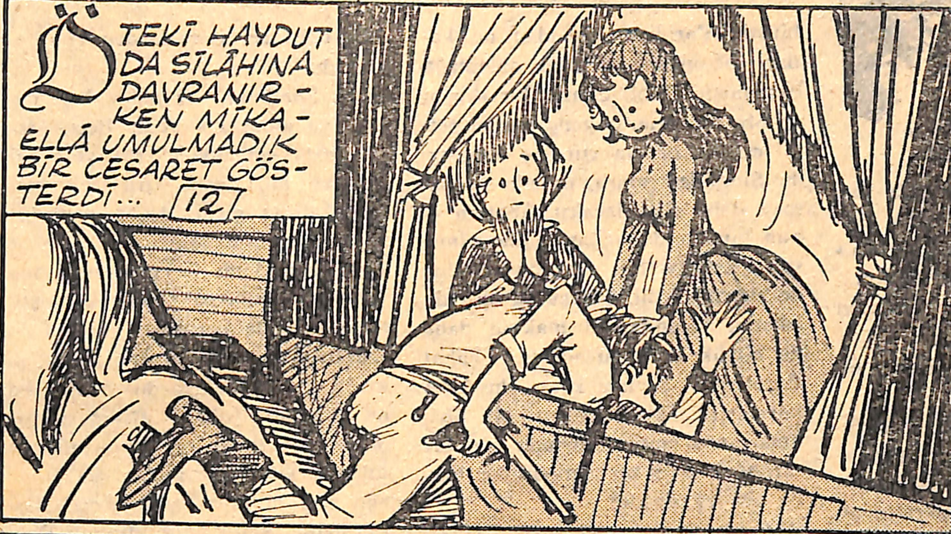
(Devamı var)

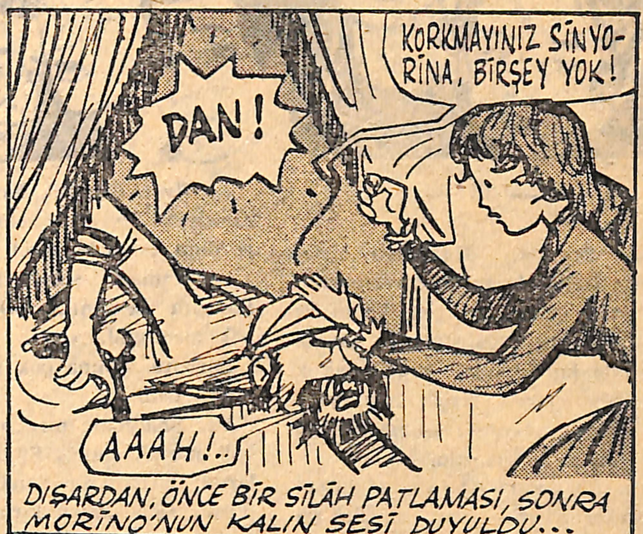

YAZISIZ!

bir çalgıcının seyahati

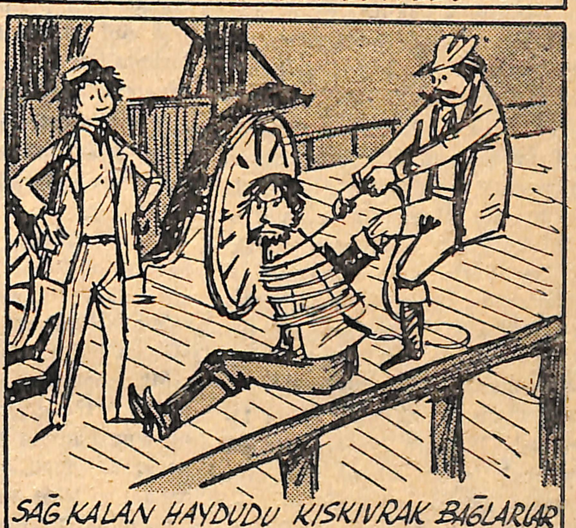
çizen: BÜLENT SEREN

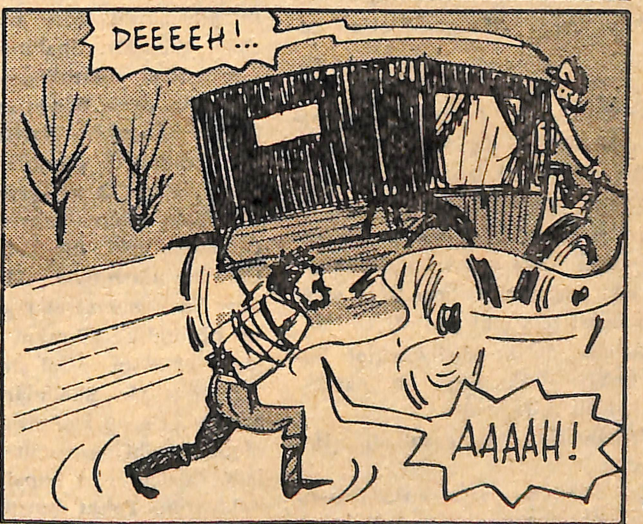

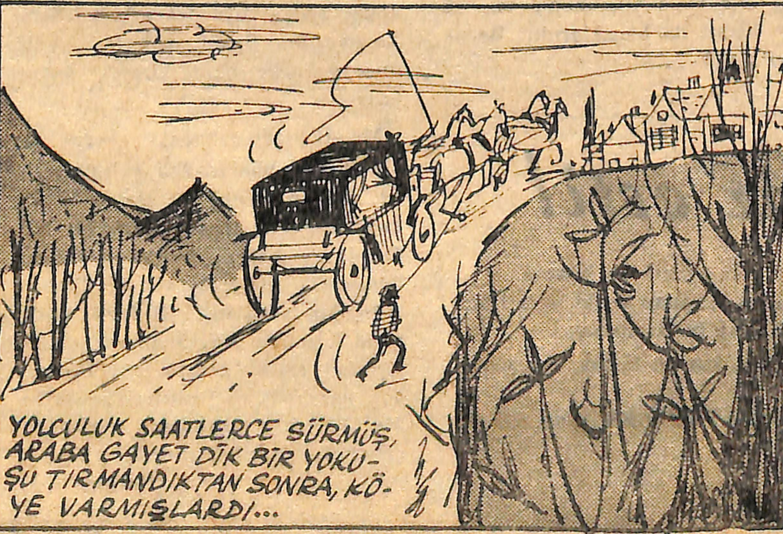

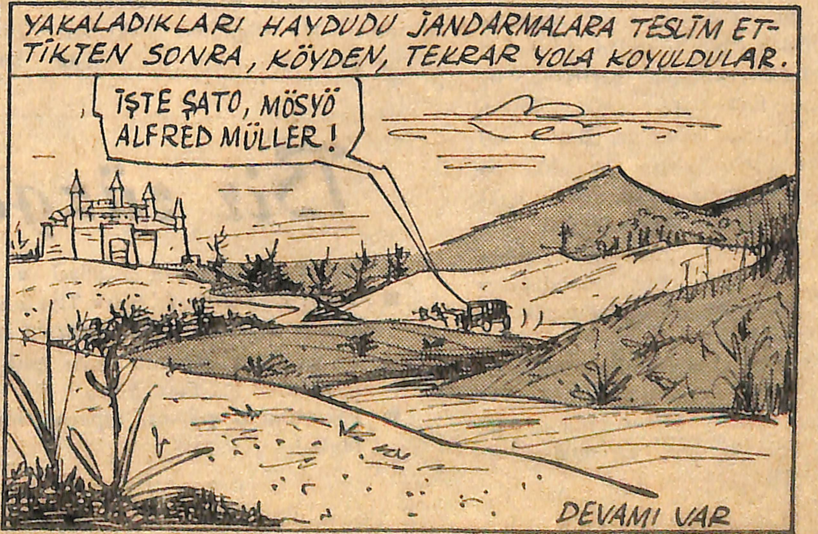

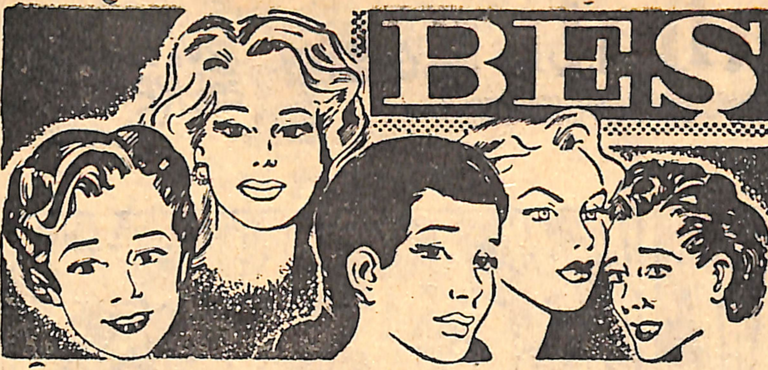

YAKALADIKLARI HAYDUDU JANDARMALARA TESLİM ETTİKTEN SONRA, KÖYDEN, TEKRAR YOLA KOYULDULAR.

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 35 —

Mr. Bossart, «Hakikaten öyle,» dedi. Barbara'nın hali biraz garipti. Ya mahçup olmuştu genç kadın, veya gülmemeğe çalışıyordu. Sandalyesinde kımıldandı, muhakkak ki Mr. Shalimar'ı'n dizine koyduğu elinin daha yukarıya çıkmasına mâni olmağa çalışıyordu.

Mr. Shalimar, «O tıpkı Mona Lisa'ya benziyor,» diye mırıldandı. «Şu tebessüme bakın.»

Hakikaten de Barbara Mona Lisa'yı biraz andırıyordu. Kahverengi düz saçlarını kulaklarının arkasına itmişti, yüzünün hatları muntazamdı. Genç kadının hislerini kolayca açıklamıyan insanlardan olduğu da anlaşılıyordu. Maamafih o anda ucu hafifçe yukarıya kıvrılan dudaklarından Barbara'nın gülmemek için kendisini güç tuttuğu da belliydi. Caroline, «O mesutken güzelleşen, uyurken de çirkinleşen insanlardan olacak,» diye düşündü.

Mr. Shalimar, «Küçük Mona Lisa,» dedi. Barbara bir an yüzünü buruşturdu, sonra adama tatlı tatlı tebessüm ederek sandalyesini ondan uzaklaştırdı. Ne yapacağını bilmez bir halde, «Bir gazoz olsa,» dedi.

«— Bir garson bulalım.»

Barbara daha da ümitsiz ve şaşkın bir tavırla, «Garson yok, diye mırıldandı. «Bari ben kendim gidip alayım.»

Mr. Bossart rahat bir tavırla cevap verdi. «Ben getiririm. Kendime de içki alacağım zaten.» Bara giderek, hepsi için içki getirdi.

Caroline de ne söyliyeceğini bilmiyordu. «Çok güzel bir parti... Öyle değil mi?»

Mr. Bossart başını salladı. «Hakikaten öyle.»

Mr. Shalimar, «Bu kızla tanıştığıma çok memnunum,» dedi. Gözleri yarı kapalıydı. Fakat onda uykusu gelen bir insandan ziyade avının üstüne atılmağa hazırlanan bir hayvan hali vardı. «Çok zeki bir kız... Üstelik güzel de. Biliyor musunuz, bizde çalışıp kazandığı parayla çocuğuna ve annesine bakıyor. Bu işe ne dersin Art?»

Mr. Bossart Barbara'ya baktı. «Bu sizin fazla para kazandığınıza mı, yoksa idareli olduğunuza mı delâlet ediyor?»

Barbara, «İdareli olduğuma,» dedi.

Mr. Bossart başını salladı. «Siz Amerikan Kadını mecmuasındasınız değil mi?»

«— Evet. Güzellik Kısmında yardımcıyım. Evvelce sekreterlik ediyordum, fakat bu Noel terfi ettim.»

«— Tamam, şimdi hatırladım... Barbara Lemont... Orada sizden çok memnunlar.»

Barbara, «Buna çok memnun oldum,» dedi.

Mr. Shalimar mırıldandı. «İstikbali parlak onun.» Eğilerek dudaklarını Barbara'nın yanağına dokundurdu. Genç kadın kirpiklerinin altından sanki yanağını silmek istermiş gibi adama bakıyordu. Dudaklarında ise hâlâ o anlaşılmaz, esrarengiz tebessüm vardı.

Mr. Bossart, «Affedersiniz,» dedi. «Kaç yaşındasınız?»

Barbara, «Yirmi bir,» diye cevap verdi.

«— Vay, vay, vay... Çocuğunuz kaç yaşında?»

«— İki.» İlk defa olarak Barbara'nın tebessümü sıcaklaşıvermişti. «Geçen hafta ikisine bastı.»

Mr. Shalimar, «Ne güzel kız değil mi Art?» diye sordu. Sonra elini genç kadının başının arkasına koyarak, yılıştı. «Haydi bakalım, bana bir Noel öpücüğü ver.»

Caroline, Barbara'nın hafifçe titrediğini gördü. Uzun, sıkıcı bir sessizlik oldu. Mr. Shalimar Barbara'nın üstüne atılarak genç kadını uzun uzun öptü. Başını sağa sola hafifçe oynatıyordu, Barbara ise kaskatı kesilmişti. Caroline, Mr. Bossart'a baktı. O ne yapacaktı acaba? Fakat adamın şaşırmış veya hiddetlenmiş gibi bir hali de yoktu. Caroline tiksintiyle, «Herhalde her sene böyle manzaralar görüyor,» diye düşündü. «Bırakın âmirler de biraz eğlensin. Noel şimdi.»

Nihayet Mr. Shalimar Barbara'yı bıraktı ve genç kadın da hiçbir şey olmamış gibi gazozunu içmeğe başladı. Gözleri yarı kapalıydı, önüne bakıyordu. Fakat burun kanatları ve dudaklarının kenarı bembeyaz kesilmişti. Mr. Shalimar viski bardağını kaldırarak içkiyi bir dikişte bitirdi. Caroline adamdan ne kadar çok nefret ettiğini anlamağa başlamıştı. Tabiî bunun bir sebebi de Mr. Shalimar'ın genç kızdan nefret ettiğini ortaya vurmuş olmasıydı. Şimdiden sonra onunla çalışmak daha güç olacaktı. Adamın onun hırslı olduğundan şüphe etmesine, kabiliyetini küçümsemesine de aldırmıyordu. Sadece bu olsaydı, adamın yanında çalışmaktan daha da büyük zevk duyacaktı. Fakat Caroline'in adama karşı duyduğu hürmet gitgide azalıyordu. Mr. Shalimar artık onun nazarında sulu bir sarhoş, budala bir zamparadan başka bir şey değildi.

Mr Shalimar, «Bir viski daha,» dedi. «Bir viski daha...» Ağır ağır ayağa kalkarak bara doğru yürüdü. Caroline, «İnşallah sızar,» diye düşünüyordu. Saatine baktı, henüz dokuz buçuktu, Paul'la buluşmasına vakit vardı, genç adamı da otel barlarında beklemeyi de istemiyordu

Mr. Bossart, «Mr. Shalimar tam Noel havasında,» diye gülümsedi. Sesi neşeli ve hoştu, fakat aynı zamanda özür dilermiş gibi bir hali de vardı.

Barbara, «Evet,» dedi.

«— Siz Noel'i herhalde ailenizle geçireceksiniz.»

Barbara başını salladı. «Bu akşam eve dönünce ağacı süsliyeceğim. Bunu kızım için istemiyorum. O artık böyle şeyleri anlıyacak yaşta. Daha doğrusu ağaçtakileri koparmıyacak yaşta.» Gülümsedi.

Mr. Bossart, «İki yaşında?» dedi. «Çok zeki olmalı.»

Barbara cevap verdi. «Konuşmasını bir dinleseniz.»

Mr. Shalimar elinde dolu iki bardakla geri döndü. Bunları masaya koydu, fakat kendisi oturmadı. Barbara'nın önünde durarak ellerini masaya dayadı. «Yüzün hoşuma gidiyor. Hem güzel, hem de çirkinsin. Kemik teşekkülâtın iyi. Bahse girerim ki bacakların fevkalâde. Kızların bacaklarına bayılırım. Bir kızın vücudunun en mühim kısmı da bacaklarıdır. Bacakların güzel mi?»

Barbara cevap vermeden ona bakıyordu.

Mr. Shalimar, «O halde ben bakar ve anlarım,» dedi. Beceriksiz tavırlarla eğilerek ellerini yere dayadı ve dört ayak yürüyerek masanın altına girdi. Beyaz masa örtüsü vücudunu saklıyordu, fakat siyah pantalonu ile pırıl pırıl boyalı ayakkabıları dışarıda kalmıştı, bunu salonda herkes görebilirdi. Caroline hayretle bu pantalon ve ayakkabılara bakıyordu. Gülmesi mi lâzımdı, yoksa ağlaması mı? Masanın altından bir takım homurtular aksetti. Sonra Mr. Shalimar ağır ağır masanın altında çıktı Kara yüzüne kan hücum etmişti. Doğruldu.

«— Bacakların harikulâde,» dedi.

Küçük salonda iç çekişi gibi bir ses dolaştı ve bu birdenbire kahkaha halini aldı. Mr. Shalimar'ı masanın altında görenler, onun ayağa kalktıktan sonra söylediklerini de duymuşlardı tabiî. Caroline yandaki masada oturan iki kadınla iki erkeğin kahkahalarla gülerek Mr. Shalimar'ı işaret ettiklerini gördü. Genç kızın kendilerine baktığını farkedince susarak tebessümlerini saklamak için hemen kadehlerini ağızlarına götürdüler.

Mr. Shalimar'ın bütün bunlardan haberi yoktu tabiî. Hâlâ ayaktaydı, eğilmiş yine Barbara'yı öpmeğe çalışıyordu. Fakat bu defa genç kadın çabucak başını yana çekti ve adam onun dudakları yerine havayı öpmüş oldu.

Mr. Shalimar masaya sıkı sıkı tutunarak, «Köpek,» diye fısıldadı. Sonra sesini yükseltti. «Köpek!»

Barbara, Mr. Shalimar'la Mr. Bossart'ın arasına sıkışıp kalmıştı, onun için fırlayıp masadan kalmadı. Mr. Bossart endişeyle genç kadına bakıyordu.

Mr. Shalimar sesini büsbütün yükselterek, «Seni sadece öpecektim,» diye haykırdı. «Ne yapacağımı zannettin? Irzına geçeceğimi mi?» Salonda çıt çıkmıyordu şimdi.

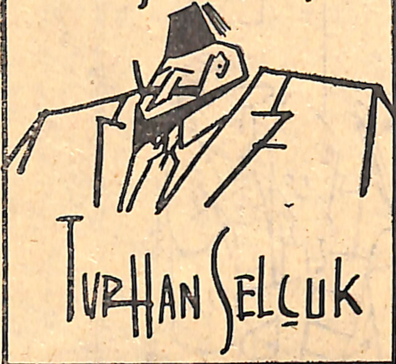
Mr. Shalimar boğulur gibi, «Seni köpek seni,» diye tekrarladı. «Seni kovuyorum. Sakın pazartesi günü ofise gelmeğe cüret etme. Sakın ha!»

Mr. Bossart çabucak ayağa kalkarak, Mr. Shalimar'ın kolunu tuttu. Bir an, sanki bir şeyler söylemek istiyormuş gibi Barbara ile Caroline'e baktı, sonra tiksintiyle omuzlarını silkerek Mr. Shalimar'ı kolundan yakaladı. Hiddeti ânîde taşıp köpüren Mr. Shalimar sâkinleşmişti artık, etrafındakilerin soğuk nazarları ve fısıltıları arasında Mr. Bossart'ın kendisini salondan çıkarmasına itiraz etmedi.

(Devamı var)

Bir rüzgâr esti!

- Yusuf Ziya Ortaç'ın en güzel ve en son şiirleri bu kitapta.
- Yusuf Ziya Ortaç'ın, Şehir Tiyatrosunda oynanan ve iki kere filme alınan «Binnaz» isimli manzum trajedisi bu kitapta.
- En iyi kâğıt, en temiz baskı, iplik dikiş, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek... Fiatı 5 lira.
- Pek yakında çıkıyor. Siparişleriniz için : AKBABA Yayınevi, İstanbul.

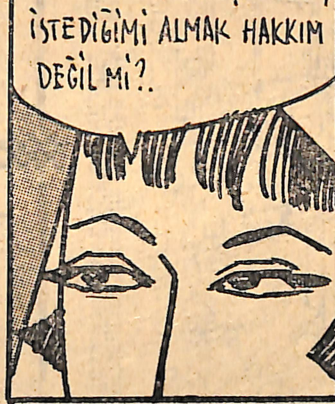
DÜĞÜN GECESİ ESRARI

25

KOMİSER OSMAN, ŞAHENDE HANIMI SUÇ ÜSTÜ YAKALAR VE TEVKİF ETTİĞİNİ SÖYLER...

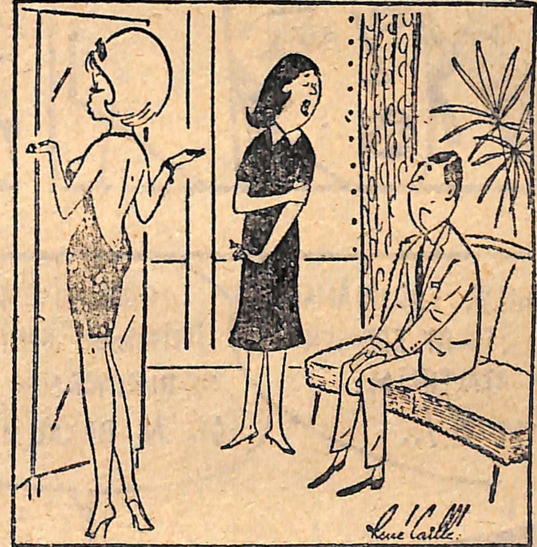
Dünya Karikatürleri

İTFAİYE - OOOO, BİZİM YÜZME ŞAMPİYONUYMUŞ !

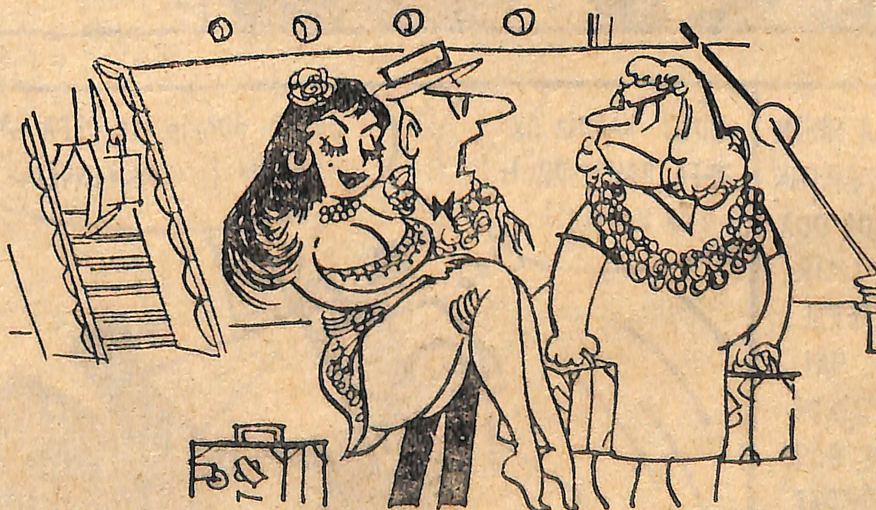
- BİRAZ DUR, ŞU SAYFAYI BİTİREYİM DE ÖYLE BAŞLA !

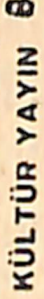
- EMİN OLUNUZ BU TUVALET BÜTÜN GÖZLERİ KARINIZIN ÜSTÜNE ÇEKECEK !

- İKİ GÜNDÜR AĞZIMA BİR LOKMA KOYMADIM...
- NE MUTLU SİZE !

- AMA KARICIĞIM SEN BANA HAVAİ ADALARINDAN UNUTULMAZ BİR HATIRA GETİR DEMEDİN Mİ ?..

YAZ ÇEKİLİŞİNDE
250.000
LİRALIK PARA
İKRAMİYELERİ
TÜRK TİCARET BANKASI

İKRAMİYELİ TASARRUF CÜZDANI

HESAPLARINDA EN AZ 200 LİRASI BULUNANLAR
VADELİ HER 50 LİRAYA VADESİZ HER 100 LİRAYA BİR KUR'A NUMARASI ALIRLAR

Reklâmcılık - 1865 - 80

FONO

Correspondence Institute

Boş vakitlerinizi değerlendirmek suretile sizde metodumuzla, evinizde kendi kendinize bir yılda

İNGİLİZCE
ALMANCA - FRANSIZCA

Dillerinden birini en mükemmel bir şekilde öğrenebilirsiniz. İzahlı broşürümüzü isteyiniz.

ADRES
FONO
İSTİKLAL CAD. 213 BEYOĞLU - İSTANBUL

Reklâmcılık - 1983 - 81

İNANILMAYACAK DERECEDE UCUZ

Naylon Kemeri kendinden lâstikli

Bluzlar Koleksiyonu

KAZOVA
Naylon
Bluzları
Çok zariftir
Muhtelif
Cazip rengi
Mevcuttur.
Buruşmaz
Solmaz
Yüksek
Kalitelidir.

Radar Reklam 20

Her mevsimde
Kazova
Giyimde zerafet yaratır

Mamullerimizi Kazova Mağazalarından
ve Büyük Tuhafiyecilerden Israrla Arayınız

İlancılık - 3917 82

BİR RÜZGÂR
ESTİ...
ŞİİRLER

Yusuf Ziya Ortaç

Pek yakında çıkıyor. Fiatı 5 lira. Siparişlerinizi şimdiden yapınız. Satış merkezi : Akbaba yayınevi İstanbul

AK. 83

ALİ MUHİDDİN
HACI BEKİR

AKBABA - REKLÂM

Merkezi :
BAHÇEKAPI

Şubeleri :
Beyoğlu, Karaköy,
Kadıköy, Parmakkapı

Hacı Bekir'in adı :
Dünyanın ağız tadı !

Kuruluş Tarihi :
1777

BARIŞ
DÜNYASI

Aylık Siyasî Fikir Dergisi

Başyazarı :
Hamdi Başar

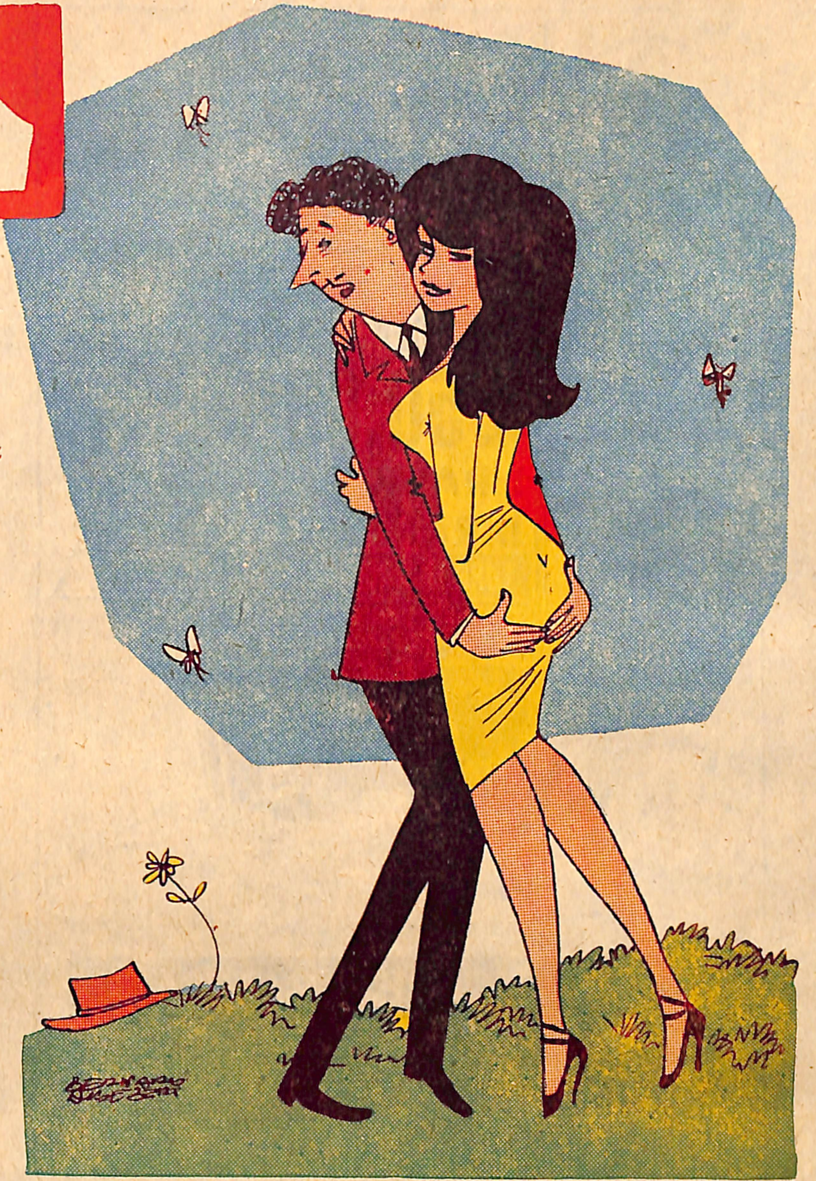
Her sayısı, birçok meselelerimize ışık tutan bu dergiyi, bütün aydınlara gençlere, iş adamlarına önemle tavsiye ederiz

AK 85

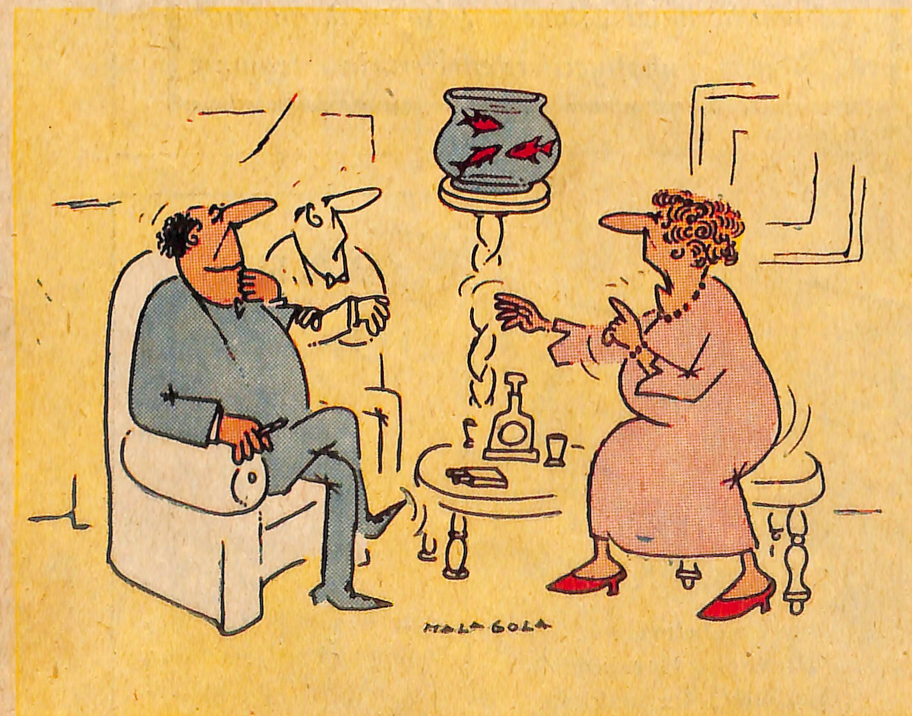
Akbaba

-BAK SEVGİLİM, BÜTÜN MEKTUPLARINI KALBİMİN İÇİNDE TAŞIYORUM!

-O KADAR ACEMİYİM O KADAR UTANGACIM Kİ, ELLERİMİ NEREYE KOYACAĞIMI BİLMİYORUM!

-RİCA EDERİM AÇIK SAÇIK FIKRALAR ANLATMA... BAK, BALIKLAR KIPKIRMIZI OLDULAR!

-NE TESADÜF MATMAZEL, BENİM KIZKARDEŞİM DE BÖYLE YAĞMURLU BİR HAVADA KOCA BULMUŞTU...